

Suvestinė redakcija nuo 2022-02-16 iki 2023-04-26

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [81-3505](#), i. k. 102301MISAK00000352

Nauja redakcija nuo 2012-04-13:

Nr. [D1-291](#), 2012-04-05, Žin. 2012, Nr. 43-2126 (2012-04-12), i. k. 112301MISAK00D1-291

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL INTRODUKCIJOS, REINTRODUKCIJOS IR PERKĖLIMO TVARKOS APRAŠO, INVAZINIŲ RŪŠIŲ KONTROLĖS IR NAIKINIMO TVARKOS APRAŠO, INVAZINIŲ RŪŠIŲ KONTROLĖS TARYBOS SUDĖTIES IR NUOSTATŲ, INTRODUKCIJOS, REINTRODUKCIJOS IR PERKĖLIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2002 m. liepos 1 d. Nr. 352

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 6, 7, 9 punktais, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 6, 7, 9 punktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gegužės 11 d. nutarimu Nr. 475 „Dėl Kompetentingų institucijų, atsakingų už Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 taikymą, paskyrimo“ ir įgyvendindamas 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

Nr. [D1-49](#), 2022-02-15, paskelbta TAR 2022-02-15, i. k. 2022-02734

1. S u d a r a u Invazinių rūšių kontrolės tarybą (toliau – Taryba):

Tarybos pirmininkas – Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės vyresnysis patarėjas;

Tarybos pirmininko pavaduotojas – aplinkos ministro patarėjas;

Tarybos sekretorius (Tarybos narys) – Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės vyriausiasis specialistas.

Kiti nariai:

Aplinkos apsaugos agentūros Gyvosios gamtos licencijavimo skyriaus atstovas;

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Gamtos išteklių apsaugos skyriaus atstovas;

Gamtos tyrimų centro Botanikos instituto Floros ir geobotanikos laboratorijos atstovas;

Gamtos tyrimų centro Ekologijos instituto Žinduolių ekologijos laboratorijos atstovas;

Gamtos tyrimų centro Ekologijos instituto Hidrobiontų evoliucinės ekologijos laboratorijos atstovas;

Gamtos tyrimų centro Ekologijos instituto Entomologijos laboratorijos atstovas;

Gamtos tyrimų centro Ekologijos instituto Žuvų laboratorijos atstovas;

Kauno Tado Ivanausko zoologijos muziejaus atstovas;

Klaipėdos universiteto Jūros tyrimų instituto atstovas;

Lietuvos ornitologų draugijos atstovas;

Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Mikrobiologinių tyrimų skyriaus atstovas;

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atstovas;

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriaus atstovas;

Vilniaus universiteto Botanikos sodo atstovas;

Vytauto Didžiojo universiteto Botanikos sodo atstovas;

Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Biomokslų instituto Botanikos ir genetikos katedros atstovas;

Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro Biomokslų instituto Zoologijos katedros atstovas;

Žemės ūkio ministerijos atstovas;

Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atstovas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-459](#), 2014-05-26, paskelbta TAR 2014-06-19, i. k. 2014-07793

Nr. [D1-670](#), 2017-08-22, paskelbta TAR 2017-08-23, i. k. 2017-13566

Nr. [D1-763](#), 2017-09-12, paskelbta TAR 2017-09-27, i. k. 2017-15147

Nr. [D1-539](#), 2021-09-16, paskelbta TAR 2021-09-16, i. k. 2021-19531

2. T v i r t i n u pridedamus:

2.1. Invazinių rūšių kontrolės tarybos nuostatus;

2.2. Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-49](#), 2022-02-15, paskelbta TAR 2022-02-15, i. k. 2022-02734

2.3. Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašą;

2.4. Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programą.

SUSISIEKIMO MINISTRAS,
PAVADUOJANTIS APLINKOS MINISTRĄ

ZIGMANTAS BALČYTIS

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministras
Jeronimas Kraujelis

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministras
Konstantinas Romualdas Dobrovolskis

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos valstybinės
maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius
Kazimieras Lukauskas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2022 m. vasario 15 d. įsakymo Nr. D1-49

redakcija)

INTRODUKCIJOS, REINTRODUKCIJOS IR PERKĖLIMO TVARKOS APRAŠAS

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato laukinių gyvūnų, augalų ir grybų introdukcijos, reintrodukcijos, perkėlimo ir laukinių gyvūnų išleidimo į laisvę tvarką.

2. Tvarkos aprašo reikalavimai netaikomi:

2.1. augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams, kurių įvežimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymas, ir genetiškai modifikuotiems organizmams, kurie įvežami, naudojami ir išleidžiami į aplinką Genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo nustatyta tvarka;

2.2. rūšims, įvežamoms auginti nelaisvėje: zoologinėms ar botaninėms kolekcijoms sudaryti, laikyti aptvaruose, voljeruose, akvariumuose, mokslinėse laboratorijose, auginti botanikos soduose, arboretumuose, parkuose, skveruose, privačiose dendrologinėse kolekcijose ir kitiems tikslams be teisės įkurdinti juos natūralioje gamtinėje aplinkoje.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinių augalų ir grybų įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatyme, 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1143/2014).

4. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) pagal kompetenciją atlieka iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungą (toliau – ES) įvežamų laukinių gyvūnų, skirtų introdukuoti, reintrodukuoti, perkelti ar išleisti į laisvę, valstybinę veterinarinę kontrolę.

5. Fitosanitarijos įstatymas reglamentuoja privalomuosius fitosanitarijos reikalavimus ir fitosanitarinės kontrolės pagrindus fiziniams, juridiniams asmenims ir Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka įsteigtoms užsienio įmonėms, kitoms organizacijoms ar jų filialams, auginantiesiems, dauginantiems, įvežantiems, išvežantiems, vežantiems Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teritorijoje ir vežantiems tranzitu, sandėliuojantiems, superkantiems, realizuojantiems augalus ir grybus. Augalų fitosanitarinės būklės valstybinę kontrolę atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – VAT).

6. Lietuvos valstybės sienų ir teritorijos sanitarinės ir medicininės-karantininės apsaugos tvarką nustato Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI LAUKINIAMS GYVŪNAMS, AUGALAMS IR GRYBAMS, SKIRTIEMS INTRODUKUOTI, REINTRODUKUOTI, PERKELTI AR IŠLEISTI Į LAISVĘ

7. Įvežant iš trečiųjų šalių į ES ar iš kitų ES valstybių narių į Lietuvos Respubliką laukinius gyvūnus, reikia turėti teisės aktų nustatyta tvarka kompetentingos tarnybos išduotą veterinarijos sertifikatą (jeigu jo reikia), kurio forma patvirtinta atitinkamais ES teisės aktais. Laukinius gyvūnus, įvežtus pažeidžiant veterinarijos reikalavimus ir be veterinarijos sertifikato (jeigu jo reikia), introdukuoti, reintrodukuoti, išleisti į laisvę ar perkelti draudžiama.

8. Introdukuoti, reintrodukuoti, perkelti ar išleisti į laisvę skirti laukiniai gyvūnai turi būti kliniškai sveiki, jų laikymo vietoje ir numatomoje introdukcijos, reintrodukcijos, perkėlimo ar išleidimo į laisvę vietoje neturi būti taikomi apribojimai dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų pasireiškimo.

9. Augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai turi atitikti fitosanitarijos reikalavimus sodinimo, selekcijos, gamybos (įskaitant auginimą, dauginimą ir priežiūrą), įvežimo į ES, vežimo ES teritorijoje ir išvežimo iš jos, rinkimo (supirkimo), sandėliavimo, pakavimo, išsiuntimo, tiekimo rinkai (įskaitant tiekimą pagal nuotolinės prekybos sutartis) ir perdirbimo metu.

10. Pageidautina, kad nelaisvėje veisti laukiniai gyvūnai, jei įmanoma, prieš įkurdinant juos gamtoje, būtų paženklinėti. Ženkilai ir ženklinimo būdai turi:

10.1. minimaliai traumuoti ženklinamus laukinius gyvūnus, nesudarkyti jų išvaizdos;

10.2. nepakeisti gyvūnų elgsenos, fiziologijos ar kitaip nedaryti jiems neigiamos įtakos populiacijoje;

10.3. ilgai ir patvariai laikytis ant gyvūno kūno;

10.4. būti lengvai ir greitai aptinkami;

10.5. būti lengvai nuimami ir identifikuojami nesužalojant gyvūno;

10.6. būti visiškai nepavojingi kitų gyvūnų sveikatai, jei atsitiktinai patektų į jų maistą, ženklinimo vieta turi būti parinkta taip, kad ženklas nepatektų į žmonių maistą.

III SKYRIUS

LEIDIMO INTRODUKUOTI AR REINTRODUKUOTI IŠDAVIMAS, GALIOJIMOSUSTABDYMAS, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMAS IR GALIOJIMO PANAIKINIMAS

11. Tvarkos aprašo priede nustatytos formos leidimus introdukuoti ar reintrodukuoti laukinius gyvūnus, laukinius augalus ar grybus, gamtinėje aplinkoje įkurdinti išvestus augalų ir grybų hibridus (toliau – leidimas introdukuoti ar reintrodukuoti) išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina, galiojimą panaikina, pateikia atsakymą dėl leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti neišdavimo Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA) vadovaudamasi Laukinės gyvūnijos įstatymu, Laukinių augalų ir grybų įstatymu ir Tvarkos aprašu.

12. Leidimas introdukuoti ar reintrodukuoti gali būti išduodamas, kai planuojama introdukuoti ar reintrodukuoti į Lietuvos Respubliką teisėtai įvežtus ar Lietuvos Respublikoje nelaisvėje išveistus gyvūnus, dirbtinai padaugintus augalus ar grybus.

13. Asmenys, planuojantys introdukuoti ar reintrodukuoti rūšis į gamtinę aplinką, pateikia AAA prašymą išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti, kuriame turi būti nurodyta:

13.1. fizinio asmens vardas, pavardė, ryšio duomenys, juridinio asmens pavadinimas, įmonės kodas, adresas, ryšio duomenys;

13.2. už planuojamus darbus atsakingo asmens vardas, pavardė, ryšio duomenys;

13.3. planuojama introdukuoti ar reintrodukuoti rūšis ar žemesnis taksonas (pateikiami tikslūs lietuviškas ir lotyniškas pavadinimai);

13.4. planuojamų introdukuoti ar reintrodukuoti individų amžius ir kiekis (dvilyčiams organizmams – vyriškos ir moteriškos lyties individų santykis);

13.5. fizinio ar juridinio asmens, iš kurio planuojama įsigyti šios rūšies individų, ir vietovės, iš kurios planuojama jų atsivežti, fizinio asmens vardas, pavardė, ryšio duomenys, juridinio asmens pavadinimas, adresas, ryšio duomenys;

13.6. vieta (pvz., savivaldybė, saugoma teritorija ar kt.) ir vietovės (ežero, upės, miško ar kt.), kurioje planuojama introdukuoti ar reintrodukuoti šią rūšį, pavadinimas;

13.7. planuojamos introdukcijos ar reintrodukcijos terminas (pradžios ir pabaigos metai);

13.8. pageidaujamas šios rūšies individų įvežimo į Lietuvą terminas;

13.9. planuojamas vežimo būdas ir maršrutas;

13.10. kaip bus laikomasi introdukuojamų ar reintrodukuojamų laukinių augalų ir grybų fitosanitarinių reikalavimų (pvz., fitosanitarinis tikrinimas, laboratorinės ekspertizės, karantinavimas), kad introdukuojami ar reintrodukuojami laukiniai augalai ir grybai neplatintų kenksmingųjų organizmų;

13.11. kaip bus laikomasi introdukuojamų ar reintrodukuojamų laukinių gyvūnų veterinarinių reikalavimų (pvz., karantinavimas, vakcinacija, diagnostiniai tyrimai, sveikatos tikrinimas), kad introdukuojami ar reintrodukuojami laukiniai gyvūnai būtų sveiki ir neplatintų ligų;

13.12. kita, leidimą išduoti prašančio asmens nuomone, svarbi informacija.

14. Kartu su prašymu išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti pridedamas rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektas, kuriame pateikiama:

14.1. informacija apie vietovės, kurioje numatoma rūšies introdukcija ar reintrodukcija, vietinių gyvūnų ir augalų rūšis (jeigu ketinama introdukuoti ar reintrodukuoti grybus, kartu pateikiama informacija apie vietinių grybų rūšis), populiacijų struktūrą ir gausumą;

14.2. biotinių ir abiotinių veiksnių, lemiančių rūšies egzistavimą, įvertinimas;

14.3. galimo introdukuojamos ar reintrodukuojamos rūšies poveikio ekosistemai įvertinimas (rūšies poveikis aplinkai viso jos biologinio ciklo metu ir kiekvienu metų sezonu: kryžminimosi su vietinėmis rūšimis tikimybė, konkurencija su vietinėmis rūšimis dėl maisto, veisimosi ir augimo vietų ar kitokios grėsmės vietinių rūšių populiacijų stabilumui ir kt.);

14.4. individų, kuriuos numatoma introdukuoti ar reintrodukuoti, taksonominio statuso atliekant genetinius tyrimus įvertinimas ir (ar) žinoma informacija apie šių individų kilmę ir genetiką. Pageidautina, kad reintrodukuojami individai būtų iš laukinės populiacijos, kuo artimesnės pagal genotipą, fenotipą ir kitus požymius buvusiai vietinei populiacijai;

14.5. optimalaus introdukuojamų ar reintrodukuojamų individų skaičiaus, amžiaus, vyriškos ir moteriškos lyties individų santykio įvertinimas;

14.6. tinkamiausio introdukcijos ar reintrodukcijos laiko (sezono), taip pat aklimatizacijos ir natūralizacijos laiko įvertinimas;

14.7. planuojamos introdukcijos ar reintrodukcijos trukmė (kiek metų (sezonų) planuojama vykdyti introdukciją ar reintrodukciją). Atsižvelgiant į Laukinės gyvūnijos įstatymo 19 straipsnio 20 dalies 6 punktą ir Laukinių augalų ir grybų įstatymo 10 straipsnio 19 dalies 6 punktą, planuojama introdukcija ar reintrodukcija turi būti pradėta ne vėliau kaip po 3-ųjų metų nuo leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti išdavimo dienos;

14.8. jei ketinama reintrodukuoti vietines rūšis, kurios yra įrašytos į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 592 „Dėl Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, ir Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašų patvirtinimo, apsaugos priemonių nustatymo ir duomenų kaupimo apie šias rūšis“ (toliau – Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašas), – informacija apie atliktus tyrimus dėl rūšies reintrodukcijos tikslingumo, ar rūšies

reintrodukcija padės atkurti palankią šios rūšies apsaugos būklę, informacija apie kitų valstybių patirtį, atliktus tyrimus;

14.9. introdukuojamos ar reintrodukuojamos rūšies stebėsenos programa. Stebėsenos programoje nustatomi stebėsenos būdai, dažnumas ir terminas (ne trumpesnis kaip 5-eri metai pasibaigus introdukcijai ar reintrodukcijai) atsižvelgiant į rūšies biologines savybes, pateikiama stebėsenos metodika (jeigu tokia yra), nurodomi asmenys (ar institucijos), kuriuos planuojama pasitelkti stebėsenai vykdyti. Stebėsenos metu turi būti įvertinamas įveistos rūšies sveikatingumas, adaptacija, poveikis aplinkai, nustatomas individų papildymo poreikis, neigiamai šią rūšį veikiančios sąlygos ar nesėkmingos introdukcijos ar reintrodukcijos priežastys.

15. Gavusi prašymą išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti ir rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektą, AAA ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ir projekto gavimo dienos išsiunčia pareiškėjui pranešimą raštu arba el. paštu, kad prašymas gautas. Pranešime pateikiama informacija, nurodyta Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje.

16. AAA, gavusi prašymą išduoti leidimą reintrodukuoti vietinę rūšį, kuri įrašyta į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, šios rūšies reintrodukcijos projektą, visus tinkamai įformintus dokumentus ir informaciją, reikalingą, kad būtų išduotas leidimas reintrodukuoti, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių dokumentų gavimo dienos surengia viešą pasitarimą su visuomene – AAA tinklalapyje paskelbia apie planuojamą reintrodukciją ir nurodo pastabas dėl planuojamos rūšies reintrodukcijos pateikti per ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų terminą.

17. AAA ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo Tvarkos apraše nurodyto prašymo, rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projekto, visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos, reikalingų išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti, gavimo dienos kreipiasi į Invazinių rūšių kontrolės tarybą (toliau – Taryba) dėl prašymo ir rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projekto svarstymo.

18. Ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo AAA kreipimosi Aplinkos ministerija (toliau – AM) organizuoja Tarybos posėdį dėl šio prašymo ir projekto svarstymo.

19. Taryba pritaria, pritaria su pastabomis arba nepritaria pateiktam prašymui išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti, parengtam rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektui atsižvelgdama į Laukinės gyvūnijos įstatymo 19 straipsnio 2 ir 3 dalyse ar Laukinių augalų ir grybų įstatymo 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus kriterijus dėl leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti išdavimo ir neišdavimo ir Tvarkos apraše nurodytus reikalavimus rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektui ir prašyme išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti pateiktą informaciją ir, jei gali, įvertina:

19.1. naujos rūšies skaitlingumo didėjimo ir plitimo į aplinkines teritorijas galimybes;

19.2. kaip introdukuota ar reintrodukuota rūšis veiks aplinką viso jos biologinio ciklo metu ir kiekvienu metų sezonu;

19.3. kokia yra kryžminimosi su vietinėmis rūšimis tikimybė;

19.4. ar rūšis nėra ligų ir parazitų, pavojingų augalams, gyvūnams ar žmonėms, pernešėjas;

19.5. ar vietinės saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys nebus introdukuojamos ar reintrodukuojamos rūšies maistu, ar introdukuojama ar reintrodukuojama rūšis nesudarys saugomoms rūšims konkurencijos dėl maisto, veisimosi ir augimo vietų ar kitokios grėsmės jų populiacijų stabilumui;

19.6. ar introdukuojama ar reintrodukuojama rūšis galės išgyventi naujoje buveinėje, kaip ją praturtins ekonomine ar kita prasme, ar ši nauda bus didesnė už galimą žalą.

20. Taryba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po posėdžio informuoja AAA apie padarytą išvadą dėl pritarimo ar nepritarimo prašymui išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti, rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektui, apie pateiktas pastabas dėl šio projekto.

21. AAA, įvertinusi prašyme išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti, rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projekte pateiktą informaciją (jeigu ketinama reintrodukuoti vietinę

rūši, kuri įrašyta į Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą, – į pagal Tvarkos aprašo 16 punktą su visuomene surengto pasitarimo metu gautas visuomenės atstovų pastabas), atsižvelgdama į Tarybos išvadoje pateiktus argumentus dėl pritarimo, pritarimo su pastabomis ar nepritarimo šiam projektui, ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo ir projekto gavimo dienos (pasirinktinai):

21.1. priima sprendimą pritarti rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektui ir išduoda leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti;

21.2. priima sprendimą pritarti, kad būtų išduotas leidimas introdukuoti, ir kreipiasi į Europos Komisiją, jeigu ketinama introdukuoti natūraliai ES valstybių narių europinėje teritorijoje nepaplitusių rūšių paukščius;

21.3. informuoja leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti prašytoją dėl projekto patikslinimo pagal pateiktas pastabas (dėl introdukcijos ar reintrodukcijos vietos, laiko, rūšių kilmės, skaičiaus, amžiaus, stebėsenos programos);

21.4. pateikia leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti prašytojui atsakymą dėl nepritarimo rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektui ar atsakymą dėl leidimo neišdavimo.

22. Jeigu leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti prašytojas ne vėliau kaip per 90 kalendorinių dienų nuo informacijos dėl projekto patikslinimo pagal pateiktas pastabas gavimo dienos pateikia AAA patikslintą projektą, AAA ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo patikslinto projekto gavimo dienos pateikia jį ir (ar) leidimo prašytojo pateiktą patikslintą informaciją Tarybai.

23. Ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo AAA Tarybai pateikto pagal pastabas patikslinto projekto ir (ar) leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti prašytojo pateiktos patikslintos informacijos gavimo dienos AM organizuoja Tarybos posėdį dėl patikslinto projekto svarstymo.

24. Taryba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po posėdžio informuoja AAA apie padarytą išvadą dėl pritarimo ar nepritarimo patikslintam rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektui ar pateikia pastabas dėl rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projekto.

25. AAA, įvertinusi patikslintą rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projektą, atsižvelgdama į Tarybos išvadoje pateiktus argumentus dėl pritarimo ar nepritarimo jam, ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo pataisyto projekto gavimo dienos leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti prašytojui išduoda leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti arba pateikia atsakymą dėl šio leidimo neišdavimo (arba priima sprendimą pritarti, kad būtų išduotas leidimas introdukuoti, jeigu ketinama introdukuoti natūraliai ES valstybių narių europinėje teritorijoje nepaplitusių rūšių paukščius).

26. AAA ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Tvarkos aprašo 25 punkte nurodyto sprendimo pritarti, kad būtų išduotas leidimas introdukuoti natūraliai ES valstybių narių europinėje teritorijoje nepaplitusių rūšių paukščius, kreipiasi į Europos Komisiją dėl šių rūšių introdukcijos.

27. Gavusi Europos Komisijos pritarimą dėl natūraliai ES valstybių narių europinėje teritorijoje nepaplitusių rūšių paukščių introdukcijos, AAA ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Europos Komisijos atsakymo gavimo dienos išduoda leidimą šių rūšių introdukcijai. Gavusi Europos Komisijos nepritarimą dėl natūraliai ES valstybių narių europinėje teritorijoje nepaplitusių rūšių paukščių introdukcijos, AAA ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Europos Komisijos atsakymo gavimo dienos pateikia leidimo introdukuoti prašytojui atsakymą dėl šio leidimo neišdavimo.

28. AAA ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti išdavimo dienos informuoja Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), AM ir saugomos teritorijos direkciją (jeigu introdukcija ar reintrodukcija planuojama šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje).

29. Tvarkos aprašo priede nurodytos formos leidimas introdukuoti ar reintrodukuoti išrašomas dviem egzemplioriais: pirmasis skirtas asmeniui, vykdysiančiam rūšies introdukciją ar reintrodukciją, kitas – AAA.

30. Leidime nurodomos rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos sąlygos, kurių turi laikytis leidimo turėtojas.

31. Išduoti leidimai introdukuoti ar reintrodukuoti ir leidimai, kurių galiojimas sustabdytas ar panaikintas, nustatyta tvarka registruojami AAA.

32. Jei nusprendžiama prašymo išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti dėl Laukinės gyvūnijos įstatymo 19 straipsnio 13 dalyje ar Laukinių augalų ir grybų įstatymo 10 straipsnio 12 dalyje nurodytų priežasčių nebenagrinėti, AAA ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos informuoja apie jį leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti prašytoją ir grąžina jam pateiktus dokumentus ir (ar) informaciją (išskyrus dokumentus ir (ar) informaciją, pateiktus elektroninėmis priemonėmis).

33. Asmens duomenys, nurodyti prašyme išduoti leidimą introdukuoti ar reintrodukuoti ir šiame leidime, tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nuostatomis. Fizinio asmens ryšio duomenys leidime neįrašomi. Ryšio duomenys saugomi AAA, kad būtų galima informuoti leidimo prašytoją ar turėtoją dėl papildomos informacijos reikalingos leidimui išduoti pateikimo, dėl prašymo išduoti leidimą nebenagrinėjimo, dėl leidimo išdavimo, leidimo galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ar leidimo galiojimo panaikinimo.

34. AAD ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo informacijos, kad Laukinės gyvūnijos ar Laukinių augalų ir grybų įstatyme nurodyti pažeidimai, dėl kurių turi būti sustabdomas leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti galiojimas, nepašalinti; kad pažeidimai, dėl kurių sustabdytas leidimo galiojimas, pašalinti; kad pažeidimai, dėl kurių turi būti panaikintas leidimo galiojimas, nepašalinti, gavimo dienos informuoja apie tai AAA.

35. Sprendimus dėl įspėjimo dėl leidimų introdukuoti ar reintrodukuoti galiojimo sustabdymo ir sprendimus dėl įspėjimo dėl leidimų galiojimo panaikinimo priima AAD.

36. Leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti turėtojas negali savo vardu įgalioti kitų ūkio subjektų ar asmenų vykdyti leidimu leistą veiklą.

37. Leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti turėtojas (arba leidime nurodytas atsakingas asmuo) ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas tikslią introdukcijos ar reintrodukcijos vietą ir laiką turi nurodyti raštu arba elektroniniu paštu AAD ir saugomos teritorijos direkcijai (jeigu introdukcija ar reintrodukcija vykdoma šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje), kad šių institucijų atstovai prireikus galėtų dalyvauti įkurdinant gamtoje introdukuojamus ar reintrodukuojamus individus ir įsitikinti dėl jų skaičiaus, įkurdinimo vietos, sveikatos būklės. Ši sąlyga įrašoma į leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti sąlygas.

38. Pranešimą apie planuojamą introdukciją ar reintrodukciją gavusios Tvarkos aprašo 37 punkte nurodytos institucijos prireikus paskiria asmenį dalyvauti įkurdinant introdukuojamas ar reintrodukuojamas rūšies individus naujoje vietoje.

39. Introdukciją ar reintrodukciją kontroliuojantys Tvarkos aprašo 37 punkte nurodytų institucijų paskirti asmenys patikrina įkurdinamų gamtoje rūšies individų skaičių, amžių (jeigu aktualu), atitiktį rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projekte ir (ar) leidime nurodytai informacijai, jų teisėto įsigijimo dokumentus, nurodytus Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl Prekybos laukiniais gyvūnais, augalais ir grybais taisyklių patvirtinimo“ ar jų kopijas (jeigu jie reikalingi), gyvūno sveikatos pažymėjimą arba veterinarijos sertifikatą, VAT leidimą (jeigu jie reikalingi). Jei šių dokumentų nėra, rūšies individų įkurdinti natūralioje aplinkoje neleidžiama. Šiame punkte nurodyti dokumentai ar jų kopijos gali būti pateikti AAD iš anksto, bet ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas iki planuojamos introdukcijos ar reintrodukcijos dienos.

40. Įkurdinus individus naujoje buveinėje, užpildomas laisvos formos introdukcijos ar reintrodukcijos aktas, kuriame nurodoma:

- 40.1. introdukuojamos ar reintrodukuojamos rūšies lietuviškas ir lotyniškas pavadinimai;
- 40.2. individų skaičius, vnt. (jeigu neįmanoma nustatyti skaičiaus, – kiekis, kg);
- 40.3. individų amžius (jeigu aktualu);
- 40.4. individų lytis (jeigu aktualu);
- 40.5. kita, dalyvaujančių asmenų nuomone, svarbi informacija;
- 40.6. dalyvaujančių asmenų vardai, pavardės, pareigos.

41. Introdukcijos ar reintrodukcijos aktą pasirašo introdukuojantis ar reintrodukuojantis (individas naujoje buveinėje įkurdinantis) asmuo, introdukuojant ar reintrodukuojant dalyvavęs AAD atstovas ir saugomos teritorijos direkcijos atstovas (jeigu introdukcija ar reintrodukcija vykdoma šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje).

42. Introdukcijos ar reintrodukcijos aktas (originalas) lieka introdukavusiam ar reintrodukavusiam (individas naujoje buveinėje įkurdinusiam) asmeniui, o Introdukcijos ar reintrodukcijos akto kopija (-os) ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po introdukcijos ar reintrodukcijos (jeigu nebuvo pateikta (-os) anksčiau – kartu su teisėto įsigijimo dokumentų, veterinarinių dokumentų (jeigu jų reikia) ar VAT leidimo kopijomis (jeigu jų reikia)) pateikiama (-os):

42.1. AAD;

42.2. saugomos teritorijos direkcijai (jeigu introdukcija ar reintrodukcija vykdoma šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje).

43. Leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti turėtojas ne rečiau kaip kas metus nuo rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos pradžios iki rūšies introdukcijos ar reintrodukcijos projekte nustatytos rūšies stebėsenos termino pabaigos teikia AAA ataskaitą apie rūšies įveisimo rezultatus (apie praėjusiais metais introdukuotų ar reintrodukuotų individų skaičių, vietą; jeigu atliekama stebėseną, – apie stebėsenos rezultatus).

IV SKYRIUS

LAUKINIŲ GYVŪNŲ PERKĖLIMAS IR IŠLEIDIMAS Į LAISVĘ

44. Laukiniai gyvūnai perkeliama ir išleidžiami į laisvę vadovaujantis Laukinės gyvūnijos įstatymo 21 straipsnio ir Tvarkos aprašo reikalavimais.

45. Asmuo, ketinantis perkelti laukinius gyvūnus (visų rūšių laukinius gyvūnus) ar išleisti į laisvę laukinius gyvūnus (žinduolius ir paukščius), AAD pateikia pranešimą, kuriame nurodo:

45.1. ketinamų perkelti ar išleisti į laisvę laukinių gyvūnų rūšį, skaičių, lyčių santykį, amžių;

45.2. laukinių gyvūnų perkėlimo ar išleidimo į laisvę tikslą, pvz.:

45.2.1. kompensuoti žmogaus ūkine veikla padarytą žalą gamtos ištekliams ar atkurti gyvybingas populiacijas, kai tos rūšies individai išnaikinami ar labai sumažėja jų kiekis dėl išnuodijimo, užteršimo ar kitų priežasčių;

45.2.2. atkurti rūšies populiaciją, ypač jei ji kritiškai sumažėjusi ir jos natūralus atsikūrimas būtų pavojingai lėtas ar iškyla giminingo kryžminimosi grėsmė;

45.2.3. invazinių rūšių ar kenksmingų organizmų biologinę kontrolę;

45.2.4 kitas, pranešimo teikiančio asmens nuomone, svarbias priežastis;

45.3. kaip bus laikomasi perkeliama ar išleidžiamų į laisvę laukinių gyvūnų veterinarinių reikalavimų (pvz., karantinavimas, vakcinacija, diagnostiniai tyrimai, sveikatos patikrinimas), kad perkeliama ar išleidžiami į laisvę laukiniai gyvūnai būtų sveiki ir neplatintų ligų. Pateikiami ketinamų perkelti ar išleisti į laisvę laukinių gyvūnų veterinariniai dokumentai (jeigu jų reikia);

45.4. jei perkeliama ar išleidžiami į laisvę dirbtinai veisti laukiniai gyvūnai, – jų kilmę ir įvertintą naujų ligų ir parazitų platinimo pavojų;

45.5. tikslą laukinių gyvūnų perkėlimo ar išleidimo į laisvę vietą ir laiką. Jeigu tikslaus laiko ir vietos pranešime iš anksto negalima nurodyti, asmuo, perkeliantis ar išleidžiantis į laisvę

laukinius gyvūnus, ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas turi informuoti raštu arba elektroniniu paštu AAD ir saugomos teritorijos direkciją (jei perkeliama ar išleidžiama į laisvę šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje), kad šių institucijų atstovai prireikus galėtų dalyvauti laukinius gyvūnus perkeltant ar išleidžiant į laisvę ir įsitikinti dėl perkeliamų ar išleidžiamų į laisvę gyvūnų skaičiaus, vietos, sveikatingumo;

45.6. teisėto laukinių gyvūnų įsigijimo dokumentus ar kopijas (jeigu jų reikia).

46. AAD, priimdamas sprendimą dėl pritarimo (nepritarimo) laukinius gyvūnus perkelti ar išleisti į laisvę, vadovaujasi Laukinės gyvūnijos įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje nurodytais kriterijais ir prireikus gali konsultuotis su Taryba, AM, mokslo ir studijų institucijomis, saugomos teritorijos direkcią (jeigu laukinius gyvūnus ketinama perkelti ar išleisti į laisvę šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje).

47. Jeigu laukinius gyvūnus perkeltant ar išleidžiant į laisvę nedalyvauja AAD atstovai, tai darantis asmuo ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo laukinių gyvūnų perkėlimo ar išleidimo į laisvę dienos raštu ar el. paštu nurodo AAD faktiškai perkeltų ar išleistų į laisvę laukinių gyvūnų skaičių ir tikslią vietą (jeigu pranešime nurodyta didesnė neapibrėžta teritorija – visas miškas, rajonas, seniūnija ar pan.).

48. Jeigu paukščiams ir žinduoliams nepriskiriamus laukinius gyvūnus išleisti į laisvę ketinantis asmuo neįsitikinęs ar neturi pakankamai informacijos, kad bus įgyvendinti Laukinės gyvūnijos įstatymo 19 straipsnio 3 dalies reikalavimai – kad šių rūšių laukiniai gyvūnai bus išleisti į jiems būdingas buveines ir nekels grėsmės ekosistemų stabilumui, buveinių pakitimo pavojaus, nedarys neigiamo poveikio vietinių rūšių populiacijoms ir nekels grėsmės žmonių, domestikuotų ar laukinių gyvūnų sveikatai ir gyvybei, jis privalo konsultuotis su mokslo ar studijų institucijomis, saugomos teritorijos direkcią (jeigu laukinius gyvūnus ketinama išleisti į laisvę šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje), AAA, AAD ar, prireikus, AM ir AM siūlymu – su Taryba.

V SKYRIUS

LAUKINIŲ AUGALŲ IR GRYBŲ PERKĖLIMAS

49. Laukiniai augalai ir grybai perkeliama vadovaujantis Laukinių augalų ir grybų rūšių įstatymo 12 straipsnio reikalavimais.

50. Jeigu laukinius augalus ir grybus perkelti ketinantis asmuo neįsitikinęs ar neturi pakankamai informacijos, kad bus įgyvendinti Laukinių augalų ir grybų įstatymo 12 straipsnio reikalavimai – kad ketinamų perkelti laukinių augalų ir grybų rūšys bus perkeltos į jiems būdingas buveines, kad laukinių augalų ir grybų perkėlimas nekels grėsmės ekosistemų stabilumui, buveinių pakitimui, nedarys neigiamo poveikio vietinių rūšių populiacijoms ir nekels grėsmės žmonių, domestikuotų ar laukinių gyvūnų sveikatai ir gyvybei, jis privalo konsultuotis su mokslo ar studijų institucijomis, saugomos teritorijos direkcią (jeigu laukinius augalus ar grybus ketinama perkelti šioje saugomoje teritorijoje ar šios saugomos teritorijos direkcijai priskirtoje saugomoje teritorijoje), AAA, AAD ar, prireikus, AM ir AM siūlymu – su Taryba.

VI SKYRIUS

FIZINIŲ IR JURIDINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

51. Juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdantys introdukciją, reintrodukciją, perkėlimą ar išleidimą į laisvę, privalo:

51.1. apmokėti išlaidas, susijusias su įvežtų organizmų karantinavimu, diagnostiniais tyrimais, vakcinacijomis ar kitų Lietuvos Respublikoje galiojančių veterinarijos ir fitosanitarijos reikalavimų vykdymu;

51.2. pastebėję, kad gyvūnai serga ar gaišta, nedelsdami pranešti apie tai VMVT;

51.3. nedelsdami pranešti VAT apie pastebėtus augalams kenksmingus organizmus;

51.4. nekliudomai leisti AAD, VMVT, VAT atstovams patikrinti ketinamų introdukuoti ar reintrodukuoti, perkelti ar išleisti į laisvę organizmų būklę, suteikti jiems informaciją ir pagalbą, susijusią su šių organizmų kontrole ir tyrimu;

51.5. leidimo introdukuoti ar reintrodukuoti turėtojai – laikytis leidimo turėtojo pareigų, nustatytų Laukinės gyvūnijos įstatymo 20 straipsnyje, kai introdukuojami ar reintrodukuojami laukiniai gyvūnai; arba Laukinių augalų ir grybų įstatymo 6 ir 11 straipsniuose, kai introdukuojami ar reintrodukuojami laukiniai augalai ar grybai;

51.6. laikytis kitų teisės aktuose nustatytų reikalavimų, įgyvendinti priemones, panaikinančias arba mažinančias neigiamą poveikį aplinkai ir gamtos ištekliams

Introdukcijos, reintrodukcijos
ir perkėlimo tvarkos aprašo
priedas

(Leidimo pavyzdys)

(Leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

LEIDIMAS
INTRODUKUOTI AR REINTRODUKUOTI
(ko nereikia, išbraukti)

20...m.d. Nr.

(vieta)

Leidimas išduotas _____
(juridinio asmens pavadinimas, kodas, adresas arba fizinio asmens vardas, pavardė)

Leidžiama _____
(rūšies lietuviškas ir lotyniškas pavadinimai)

_____ (individų amžius, kiekis)

Išaugintus ar sugautus _____
(įmonės, vietovės pavadinimas ir adresas)

Introdukuoti ar reintrodukuoti _____
(ko nereikia, išbraukti) (rajonas, tikslus vietovės ar vandens telkinio pavadinimas; terminas (metai, laikotarpis))

Už numatomus darbus atsakingas asmuo _____
(vardas, pavardė)

Papildomos sąlygos: _____

(pareigų pavadinimas) A. V.
(vardas ir pavardė)

(parašas)

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2012 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. D1-291

redakcija)

INVAZINIŲ RŪŠIŲ KONTROLĖS IR NAIKINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato rūšių, įrašytų į Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo patvirtinimo“, gausos reguliavimo, kontrolės ir naikinimo reikalavimus ir 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 dėl invazinių svetimų rūšių introdukcijos ir plitimo prevencijos ir valdymo (OL 2014 L 317, p. 35) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1143/2014) leidimus naudoti invazines rūšis išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, invazinių rūšių sulaikymo, konfiskavimo ir leidimų naudoti invazines rūšis turėtojų veiklos patikrinimų reikalavimus.

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. Invazinė rūšis – augalų, gyvūnų ar grybų svetimžemė rūšis, porūšis arba žemesnio taksono egzemplioriai, introdukuoti už jų natūralaus paplitimo arealo ribų ir kurių įsikūrimas arba plitimas kelia grėsmę arba daro neigiamą poveikį biologinei įvairovei, ekosistemoms, ekonomikai ar kenkia žmonių sveikatai;

2.2. Invazinių rūšių kontrolė ir naikinimas – biologinių, mechaninių, cheminių ir kitų priemonių, kurias taikant ribojamas invazinių rūšių plitimas arba siekiant jas išnaikinti, visuma;

2.3. Kitos šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos kaip jos vartojamos Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatyme, Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 1143/2014.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

II. INVAZINIŲ RŪŠIŲ KONTROLĖ IR NAIKINIMAS

3. Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo būdai turi būti visiškai saugūs žmonių sveikatai, efektyvūs ir nekenkiantys aplinkai, kitiems augalams ir gyvūnams. Invazinėms rūšims naikinti naudojami biologiniai gausos reguliavimo būdai, jei jų nėra, – naudojami mechaniniai ar cheminiai būdai arba naudojamos visos šios priemonės, kaip integruotas naikinimo būdas.

4. Invazinių rūšių naikinimui gali būti naudojami tik tie preparatai, kuriuos teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama įvežti ir naudoti Lietuvos Respublikoje. Naikinimui naudojamos cheminės medžiagos turi būti greit suyrantys junginiai ir nesikaupiantys maisto grandinėje.

5. Cheminės naikinimo priemonės nenaudojamos, jei yra pastovi invazinių rūšių imigracija į tą teritoriją.

6. Jei Invazinių rūšių gausos reguliavimui ar naikinimui norima introdukuoti naujas rūšis, turi būti įvertintas tokių rūšių galimas neigiamas poveikis ir gautas Tarybos pritarimas.

7. Kiekvieno naikinimo metu turi būti siekiama sunaikinti visą invazinės rūšies populiaciją teritorijoje. Naikinimo preparatai ar būdai taip pat parenkami, atsižvelgiant į tai, ar teritorija yra saugomoje teritorijoje, ar ne.

⁷¹. Kenksmingi žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalai naikinami vadovaujantis priede nurodyta metodika.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-205](#), 2016-03-18, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07620

8. Invazinių rūšių kontrolė vykdoma reguliuojant invazinių rūšių ir jų populiacijų gausą, vadovaujantis Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 (Žin., 2000, Nr. [53-1540](#); 2010, Nr. [110-5652](#)), Mėgėjiškos žūklės taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-337 (Žin., 2005, Nr. [85-3189](#)), Limituotos žvejybos organizavimo ir vykdymo, limituotos žvejybos reguliavimo priemonių ir sąlygų nustatymo, paskelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-227 (Žin., 2012, Nr. [33-1571](#)), Verslinės žvejybos Lietuvos žuvininkystės vidaus vandens telkiniuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. D1-267 (Žin., 2005, Nr. [69-2484](#); 2010, Nr. [29-1365](#)), Specialiosios žvejybos vidaus vandenyse tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. D1-331 (Žin., 2009, Nr. [74-3031](#)), Specialiosios žvejybos jūrų vandenyse taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-630 (Žin., 2008, Nr. [141-5599](#); 2011, Nr. [17-807](#)).

9. Gyvybingų invazinių rūšių laikymas, auginimas, veisimas, dauginimas, mainymas, įvežimas, perkėlimas, prekyba ar kitoks jų naudojimas yra draudžiamas, išskyrus atvejus, nurodytus Tvarkos aprašo III skyriaus 31 ir 35 punktuose ir kai yra išduotas leidimas, nurodytas Tvarkos aprašo 33 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

10. Invazinių rūšių naikinimas privačiame ar išnuomotame žemės sklype gali būti vykdomas apie tai informavus žemės savininką ar naudotoją, valstybei nuosavybės teise priklausančioje teritorijoje, informavus žemės valdytoją. Žemės savininką, naudotoją ar valdytoją apie jų žemėje numatomas Invazinių rūšių naikinimo priemones informuoti raštu ar elektroniniu paštu ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki naikinimo pradžios.

11. Jei Invazinių rūšių kontrolė, naikinimas finansuojamas iš ES struktūrinių fondų, valstybės biudžeto ar kitų finansavimo šaltinių, turi būti parengti Invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planai (toliau – Veiksmų planas).

12. Veiksmų planus gali rengti fiziniai ir juridiniai asmenys. Veiksmų planas yra rengiamas konkrečiai teritorijai.

13. Veiksmų plano struktūra:

13.1. titulinis lapas;

13.2. invazinės rūšies populiacijos, teritorijos būklės aprašymas ir įvertinimas;

13.3. Veiksmų plano tikslai ir uždaviniai;

13.4. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo planas;

13.6. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo finansavimo šaltiniai;

13.7. Veiksmų plano tikslinimas ir stebėseną;

13.8. Veiksmų plano brėžiniai ir priedai.

14. Veiksmų plano tituliname lape nurodoma:

14.1. invazinės rūšies ir teritorijos (vietovės) pavadinimas. Taip pat nurodoma apskritis, savivaldybė, kurioje yra teritorija;

14.2. Veiksmų plano galiojimo laikotarpis (nurodomas metais);

14.3. Veiksmų plano rengėjas (-ai);

14.4. Veiksmų plano parengimo metai.

15. Aprašant invazinės rūšies populiacijos, teritorijos būklę ir įvertinant, turi būti nurodyta:

15.1. teritorijos padėtis, jos ribos ir užimamas plotas. Nurodomos teritorijos, kuriai parengtas Veiksmų planas, centrinio taško geografinės koordinatės (koordinatų sistemoje LKS-94), apskritis, savivaldybė, seniūnija, artimiausia gyvenamoji vietovė ir atstumas iki jos, bendras užimamas plotas. Išvardijamos į teritoriją patenkančios saugomos teritorijos (jų dalys) ir funkcinio prioriteto zonos

(jeigu tokios nustatytos), taip pat Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos. Jei teritorijos ribos sutampa su saugomos teritorijos (jos dalies) ar jos zonos ribomis, pateikiama nuoroda į atitinkamus teisės aktus, kuriais patvirtintos šios ribos;

15.2. teritorijos teisinis statusas ir svarba. Esamas teritorijos apsaugos statusas, jį nustatantys teisės aktai ir galiojantys veiklos apribojimai;

15.3. žemės nuosavybė ir naudojimas. Pateikiama informacija apie teritorijoje esamų privačios nuosavybės teise valdomų, valstybei nuosavybės teise priklausančių ir laisvos žemės fondo žemės sklypų skaičių ir plotus;

15.4. Invazinės rūšies populiacijos būklės teritorijoje aprašymas;

15.5. Invazinės rūšies keliamos grėsmės ir naikinimo būtinybė: nurodomos pagrindinės grėsmės, kylančios žmogaus sveikatai, biologinei įvairovei, saugomoms rūšims, kraštovaizdžiui ir pan.

16. Veiksmų plano tikslas ir uždaviniai. Veiksmų plano tikslas turi būti realus ir pasiekiamas per Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo plane numatytą laikotarpį. Veiksmų plano tikslas išplėtojamas per uždavinius. Veiksmų plano uždaviniai turi būti konkretūs, užtikrinantys tikslo įgyvendinimą.

17. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo planas parengiamas, nurodant konkrečias priemones, kuriomis bus siekiama Veiksmų plano tikslo ir uždavinių įgyvendinimo. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo planas turi būti pateikiamas lentelės forma, kurioje trumpai nurodoma:

17.1. uždaviniai ir kiekvienam jų įgyvendinti planuojamos priemonės;

17.2. numatomas kiekvienos priemonės įgyvendinimo terminas, periodiškumas;

17.3. įvardijami konkretūs tvarkymo plotai (tvarkymo ploto numeris, jeigu priemonė planuojama tik dalyje išskirto tvarkymo ploto, nurodomas jo faktinis tvarkytinas plotas);

17.4. pastabose įvardijama būtina informacija, susijusi su priemonių įgyvendinimu (tvarkytinos teritorijos vietos sąlygų įvertinimas (pvz., vieta sunkiai privažiuojama, status šlaitai ir pan.), nurodomos oro sąlygos, kurioms esant galimi priemonių įgyvendinimo veiksmai (pvz., nevėjuota ir pan.), įvardijamos nacionaliniu ir tarptautiniu mastu saugomos rūšys ir buveinės, esančios toje teritorijoje ir pan.).

18. Jei būtina, išsamesnis Veiksmų plano priemonių aprašymas pateikiamas po 17 punkte nurodyta lentele.

19. Veiksmų plano priemonės negali prieštarauti veiklą saugomoje teritorijoje ar jos dalyje reglamentuojantiems, apsaugos ir tvarkymo režimą nustatantiems teisės aktams, išskyrus tuos atvejus, kai invazinės rūšies plitimas kelia grėsmę vietinėms saugomoms rūšims ir žmonių sveikatai. Tokiais atvejais priemonės turi būti suderintos su žemės valdytojais ar savininkais.

20. Siekiant užtikrinti efektyvų Veiksmų plano priemonių įgyvendinimą, suskirstant teritoriją į tvarkymo plotus, turi būti laikomasi šių reikalavimų: tvarkymo plotas negali apimti skirtingų nuosavybės formų sklypų (valstybės ir privačios nuosavybės teise valdomi ir (ar) skirti nuosavybės teisių atkūrimui žemės sklypai negali patekti į tą patį tvarkymo plotą), tvarkymo plotas gali apimti tik vieno valstybinės žemės valdytojo (patikėtinio) valdomą sklypą.

21. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo finansavimo šaltiniai. Lėšų poreikis turi būti atliekamas šiais aspektais:

21.1. žmoniškųjų išteklių analizė;

21.2. finansinių išteklių analizė;

21.3. kiekvienai priemonei įgyvendinti apskaičiuotas bendras ir metinis (jeigu priemonė nevienkartinė) lėšų poreikis.

22. Veiksmų plano tikslinimas ir stebėseną. Veiksmų planas turi būti periodiškai tikslinamas atsižvelgiant į tai, kiek ir kokių numatytų priemonių įgyvendinta (neįgyvendinta), į realų Veiksmų plano priemonių poveikį, atsiradusius naujus veiksnius ir siekiant įvertinti plano įgyvendinimo rezultatus ir efektyvumą. Šiame skyriuje detalizuojama:

22.1. Veiksmų plano peržiūrų atlikimo laikas;

22.2. rodikliai, kurie turi būti patikrinti;

22.3. atvejai, dėl kurių turi būti keičiamas patvirtintas Veiksmų planas.

23. Prie Veiksmų plano pridedami brėžiniai ir kiti priedai. Turi būti pateikiamas teritorijos lokalizacijos brėžinys ir priemonių įgyvendinimo brėžinys;

24. Teritorijos lokalizacijos brėžinyje turi būti nurodoma:

24.1. ribos teritorijos, kuriai parengtas Veiksmų planas;

24.2. patenkančių į teritoriją, saugomų teritorijų ar jų dalių, kurioms parengtas Veiksmų planas, ribos. Kai Veiksmų planas rengiamas teritorijai, kurios išorinės ribos sutampa su saugomos teritorijos ribomis arba saugomos teritorijos funkcinio prioriteto zonos ribomis, naudojamos skaitmeninės išorinės ribos pagal Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenis;

24.3. krašto apsaugos ir valstybės sienos apsaugos tikslams išskirtų teritorijų ribos;

24.4. gamtinės vertybės (saugomų rūšių radavietės, natūralių buveinių plotų ribos);

24.5. kultūros paveldo objektai.

25. Ribų įskaitmeninimui naudojami naujausi ortofotografiniai žemėlapiai ir georeferencinės GIS duomenų bazės masteliu 1:10 000. Ribos turi būti pateiktos koordinačių sistemoje LKS-94.

26. Priemonių įgyvendinimo brėžinyje (taikoma, jei vienai teritorijai numatyta daugiau kaip viena invazinių rūšių gausos reguliavimo priemonė) turi būti nurodomi atskiri plotai su aiškiai nurodytais tvarkymo veiksmais.

27. Brėžiniai parengiami tokiu masteliu, kad atspausdintas žemėlapis būtų ne didesnis kaip A2 formato ir būtų užtikrintas pakankamas informatyvumas, skaitomumas ir dauginimas. Prireikus užtikrinti pakankamą informatyvumą, brėžinys gali susidėti iš keleto A2 formato lapų.

28. Prieduose pateikiama informacija apie Veiksmų planą rengusius ekspertus ir konsultantus, duomenų šaltinius ir informacijos teikėjus.

29. Parengti Veiksmų planai pateikiami Aplinkos ministerijai. Aplinkos ministerija Veiksmų planą pateikia svarstyti Invazinių rūšių kontrolės tarybai ir, gavusi šios tarybos išvadas, pritaria ar pateikia motyvuotą atsakymą dėl nepritarimo Veiksmų plano rengėjams.

29¹. Savivaldybių administracijų parengti Veiksmų planai Aplinkos ministerijai neteikiami.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-205](#), 2016-03-18, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07620

III SKYRIUS

LEIDIMŲ NAUDOTI INVAZINES RŪŠIS IŠDAVIMAS, GALIOJIMO SUSTABDYMAS, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMAS IR GALIOJIMO PANAIKINIMAS

30. Leidimai naudoti invazines rūšis reikalingi ketinant naudoti gyvus gyvūnus, gyvybingus augalus, grybus ir mikroorganizmus bei gyvybingas jų dalis, kai rūšys įtrauktos į Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą, nustatytą vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 (toliau – Sąjungos invazinių rūšių sąrašas) 4 straipsnio nuostatomis, išskyrus išimtis, nurodytas Tvarkos aprašo 35 punkte.

31. Naudoti invazines gyvūnų rūšis, kurios įrašytos į Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo“ ir neįtrauktos į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą (toliau – Lietuvos invazinių rūšių sąrašas) leidžiama:

31.1. kai invazinės gyvūnų rūšys laikomos turint leidimą zoologijos sodui įkurti, išduotą vadovaujantis Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. 298 „Dėl Leidimų zoologijos sodams įkurti išdavimo ir zoologijos sodų tvarkymo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

31.2. kai invazinės gyvūnų rūšys laikomos ir veisiamos specializuotuose kailinių žvėrelių auginimo ūkiuose ir jais prekiaujama siekiant sudaryti veislinę bandą specializuotuose kailinių žvėrelių auginimo ūkiuose;

31.3. kai gyvūnai teisėtai įgyti ir (ar) išveisti (padauginėti) iki 2014 m. liepos 1 d. (kai rūšys įtrauktos į Lietuvos invazinių rūšių sąrašą iki 2014 m. liepos 1 d.) arba įgyti iki šių rūšių įrašymo į Lietuvos invazinių rūšių sąrašą. Šiuos gyvūnus dauginėti draudžiama ir turi būti užkirstas kelias jiems ištrūkti į laisvę. Teisėtą gyvūnų, jų dalių ir gaminių iš jų įsigijimą Lietuvos Respublikoje bei

jų kilmę (t. y. paėmimo iš gamtinės aplinkos, įsigijimo, išveisimo ar įvežimo į Lietuvos Respubliką aplinkybes) patvirtinantys dokumentai yra:

31.3.1. Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 „Dėl Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“, numatyti leidimai ir kiti dokumentai (jų kopijos) medžiojamajam gyvūnui sumedžioti, jei jiems sumedžioti yra būtinas toks leidimas;

31.3.2. žvejybos leidimai (limitai) arba išrašai iš šių gyvūnų žvejybos žurnalų – žuvims ir vėžiagyviams;

31.3.3. leidimas naudoti laukinius gyvūnus, jei vadovaujantis Lietuvos Respublikos Laukinės gyvūnijos įstatymu ar kitų teisės aktų reikalavimais, toks leidimas yra būtinas;

31.3.4. pirkimo ir pardavimo dokumentai su tiksliai nurodyta įsigytų gyvūnų ir augalų rūšimis, kiekiu, data;

31.3.5. informacija pateikta Ataskaitoje apie nelaisvėje laikomus laukinius gyvūnus, vadovaujantis Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėmis;

31.3.6. veterinarinė pažyma, išrašas ar kiti dokumentai, įrodantys numanomą gyvūno amžių;

31.3.7. kiti rūšies įsigijimą iki jos įtraukimo į Lietuvos invazinių rūšių sąrašą įrodantys faktai (nuotraukos, informacija spaudoje, filmuota medžiaga);

31.3.8. kiti teisės aktų nustatyti dokumentai;

31.4. kai invazinės gyvūnų rūšys laikomos mokslo įstaigose mokslo tikslais ir turint leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, išduotą vadovaujantis Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2011 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. D1-533/B1-310 „Dėl Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklės);

Papildyta papunkčiu:

Nr. [D1-117](#), 2018-02-14, paskelbta TAR 2018-02-19, i. k. 2018-02482

31.5. kai invazinės gyvūnų rūšys laikomos švietimo įstaigose švietimo tikslais ir turint leidimą laikyti nelaisvėje laukinius gyvūnus, išduotą vadovaujantis Laukinių gyvūnų naudojimo taisyklėmis. Šie gyvūnai turi būti laikomi uždaroje valdoje ir imtasi visų priemonių, kad jie nesidaugintų ir neištruktų į laisvę.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [D1-117](#), 2018-02-14, paskelbta TAR 2018-02-19, i. k. 2018-02482

32. Jeigu invazinė rūšis įtraukta ir į Lietuvos invazinių rūšių sąrašą, ir į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, taikomos Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 ir šio Tvarkos aprašo nuostatos, reglamentuojančios į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą įtrauktų rūšių naudojimą.

33. Aplinkos apsaugos agentūra išduoda šiuos Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 nustatytus leidimus naudoti invazines rūšis, kurios įtrauktos į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą (toliau – Leidimas naudoti invazines rūšis) (Tvarkos aprašo 2 priedas):

33.1. leidimą naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 8 straipsnyje (toliau – Leidimas naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje);

33.2. leidimą naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 9 straipsnyje (toliau – Leidimas naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus).

34. Leidimai naudoti invazines rūšis išduodami, jų galiojimas sustabdomas, galiojimo sustabdymas panaikinamas ir leidimo galiojimas panaikinamas vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1143/2014 ir Tvarkos aprašo 37, 40-42, 44-52, 57-64 punktų nuostatomis.

35. Be leidimų, nurodytų Tvarkos aprašo 33 punkte, invazines rūšis naudoti, įtrauktas į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, leidžiama:

35.1. asmenims, kurie nekomerciniais tikslais laiko gyvūnus augintinius ir jie yra įtraukti į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, tuos gyvūnus leidžiama laikyti iki natūralios jų mirties ir vežti į Sąjungą, iš Sąjungos arba per Sąjungos teritoriją, jei:

35.1.1. gyvūnus turėjo dar prieš įtraukiant juos į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą;

35.1.2. gyvūnai yra laikomi uždaroje valdoje ir imtasi visų priemonių, kad jie nesidaugintų ir neištrūktų į laisvę.

35.2. asmenims, kurie laiko invazines rūšis komerciniais tikslais, ir jas įsigijo prieš tas rūšis įtraukiant į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą:

35.2.1. leidžiama ne ilgiau kaip 2 metus nuo konkrečios rūšies įtraukimo į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą laikyti ar vežti tos rūšies gyvūnus egzempliorius arba galinčias daugintis jų dalis, siekiant juos (jas) parduoti arba perduoti asmenims, kuriems yra išduotas Leidimas naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje, jei egzemplioriai laikomi uždaroje valdoje ir vežami uždaramame konteineryje, ir jei sudarytos visos sąlygos, kad tie egzemplioriai negalėtų daugintis ar ištrūkti į laisvę, arba tuos egzempliorius sunaikinti nesukeliant kančios siekiant išieškoti jų išteklius vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka;

35.2.2. gyvūnus egzempliorius parduoti arba perduoti asmenims nekomerciniais tikslais leidžiama 1 metus po jų įtraukimo į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, jei egzemplioriai laikomi uždaroje valdoje ir vežami uždaramame konteineryje ir sudarytos visos sąlygos, kad tie egzemplioriai negalėtų daugintis ar ištrūkti į laisvę.

36. Jei akvakultūroje naudojama rūšis, nurodyta 2007 m. birželio 11 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 708/2007 dėl svetimų ir nevietinių rūšių panaudojimo akvakultūroje (OL 2007 L168 p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 304/2011 (OL 2011 L 88/1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 708/2007) ir kuri vėliau įtraukiama į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, o leidimo galiojimo trukmė viršija Tvarkos aprašo 35.2.1 papunktyje nurodytą laikotarpį, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 708/2007 12 straipsniu, leidimą naudoti nevietines rūšis akvakultūroje panaikina dar nesibaigus Tvarkos aprašo 35.2.1 papunktyje nurodytam laikotarpiui.

37. Asmuo, kuris nori gauti Leidimą naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje, pateikia raštu arba el. paštu prašymą Aplinkos apsaugos agentūrai arba elektroninėmis priemonėmis kreipiasi į kontaktinį centrą su šia informacija ir turi įvykdyti šias sąlygas:

37.1. informacija apie asmenį, įskaitant pavadinimą ir adresą;

37.2. į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą įrašytų rūšių, kurių atžvilgiu prašoma išduoti leidimą naudoti invazines rūšis, lietuviški ir lotyniški pavadinimai;

37.3. Kombinuotosios nomenklatūros kodai, kaip numatyta 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2659/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1) (toliau – Reglamentas (EEB) Nr. 2659/87);

37.4. konkrečių egzempliorių skaičius arba kiekis;

37.5. priežastys, kodėl prašoma leidimo;

37.6. į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą įrašytos rūšys laikomos ir tvarkomos uždaroje valdoje:

37.6.1. egzemplioriai yra fiziškai izoliuoti ir negali ištrūkti į laisvę arba plisti, arba jų Leidimo naudoti invazines rūšis neturintys asmenys negali perkelti iš valdos, kurioje jie laikomi;

37.6.2. valymo, atliekų tvarkymo ir priežiūros protokolais užtikrinama, kad nė vienas egzempliorius ar galinti daugintis dalis neištrūktų į laisvę, neplistų ar jo negalėtų perkelti Leidimo naudoti invazines rūšis neturintys asmenys;

37.6.3. egzemplioriai perkeliama iš valdos, jie realizuojami arba sunaikinami nesukeliant kančios taip, kad nebūtų jokios veisimosi ar dauginimosi už tos valdos ribų galimybės.

37.7. veiklą turi vykdyti tinkamos kvalifikacijos darbuotojai. Tai asmenys, kurie susipažinę su invazinės rūšies biologinėmis savybėmis, jų laikymo uždaroje valdoje ypatybėmis, Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 ir leidime naudoti invazines rūšis nurodytais reikalavimais bei priežiūros sistema, likvidaciniu ir nenumatytų atvejų planais bei geba elgtis pagal juose nurodytus veiksmus;

37.8. į uždara valdą ir iš jos vežama tokiomis sąlygomis, kuriomis būtų užkirstas kelias į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą įrašytų rūšių ištrūkumui į laisvę, kaip nustatyta Leidime naudoti invazines rūšis;

37.9. į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą įrašyti gyvūnai pažymimi arba prireikus kitu būdu veiksmingai identifikuojami, naudojant metodus, kurie nesukelia išvengiamo skausmo, streso ar kančių;

37.10. ištrūkimo į laisvę, plitimo ar perkėlimo rizika yra veiksmingai valdoma, atsižvelgiant į rūšies tapatybę, biologiją ir plitimo būdus, numatomą veiklą ir uždara valdą, sąveiką su aplinka ir kitus atitinkamus veiksniai;

37.11. Leidimo naudoti invazines rūšis prašytojas parengia ir pateikia tęstinės priežiūros sistemą ir nenumatytų atvejų planą, kad būtų žinoma, kaip elgtis invazinėms rūšims ištrūkus į laisvę ar paplitus, įskaitant likvidavimo planą.

38. Nenumatytų atvejų planą tvirtina arba motyvuotai atsisako tvirtinti Aplinkos apsaugos agentūra prieš išduodama Leidimą naudoti invazines rūšis.

39. Nustačius invazinių rūšių ištrūkimo į laisvę ar plitimo atvejį, nenumatytų atvejų planas įgyvendinamas ir apie tai informuojamas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – Aplinkos apsaugos departamentas) nedelsiant, o Leidimas naudoti invazines rūšis gali būti laikinai ar visam laikui panaikinamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

40. Leidimas naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje, išduodamas tik ribotam į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą įrašytų rūšių ir egzempliorių skaičiui, kuris neviršija laikymo uždaroje valdoje pajėgumų. Aplinkos apsaugos agentūra dėl invazinių rūšių laikymo uždaroje valdoje pajėgumų gali konsultuotis su Invazinių rūšių kontrolės taryba. Šiame leidime nustatomi apribojimai, būtini siekiant sumažinti atitinkamos rūšies ištrūkimo į laisvę ar plitimo riziką. Leidimas naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje, prie į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą įrašytų rūšių, kurioms jis išduotas, pridedamas visada, kai tos rūšys yra laikomos, įvežamos į Sąjungą ir per ją vežamos.

41. Aplinkos apsaugos agentūra prie išduotų Tvarkos aprašo 33 punkte nurodytų leidimų prideda 2016 m. vasario 4 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 2016/145, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1143/2014 patvirtintas formatas dokumento, laikomo įrodymu, kad kompetentingos valstybių narių valdžios institucijos išdavė leidimą įstaigoms vykdyti tam tikrą veiklą, susijusią su Sąjungai susirūpinimą keliančiomis invazinėmis svetimomis rūšimis (OL 2016 L30 p.1) nurodytą dokumentą (toliau – Leidimo įrodymas). Leidimo įrodymas visais atvejais pridedamas prie Leidimo naudoti invazines rūšis ir prie šiame leidime nurodytų Sąjungos invazinių rūšių sąraše įrašyti rūšių egzempliorių ir yra neatsiejamas nuo Leidimo naudoti invazines rūšis.

42. Leidimo naudoti invazines rūšis turėtojas, ketindamas vykdyti Leidime naudoti invazines rūšis nurodytą veiklą ir jei reikalingas papildomas Leidimo įrodymas, pateikia prašymą Aplinkos apsaugos agentūrai. Aplinkos apsaugos agentūra per 5 darbo dienas išduoda Leidimo įrodymą. Jeigu išduodant Leidimo įrodymą reikia įsitikinti dėl teisėto invazinės rūšies įsigijimo ir (ar) išveisimo, Aplinkos apsaugos agentūra per 5 darbo dienas praneša Leidimo turėtojui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Terminas Leidimo įrodymui išduoti skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos pateikimo dienos.

43. Aplinkos apsaugos agentūra per 5 darbo dienas nuo leidimo išdavimo datos savo internetinėje svetainėje viešai skelbia informaciją apie išduotus Leidimus naudoti invazines rūšis, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 8 straipsnio 7 dalyje.

44. Leidimas naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje, išduodamas arba motyvuotas rašytinis atsisakymas išduoti leidimą leidimo prašytojui pateikiamas per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo, visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos, nustatytos Tvarkos aprašo 37 punkte ir Reglamente (ES) Nr. 1143/2014, reikalingos leidimui gauti, gavimo dienos.

45. Gavusi prašymą išduoti Leidimą naudoti invazines rūšis, Aplinkos apsaugos agentūra per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą, kad prašymas gautas. Šiame pranešime pateikiama informacija, nurodyta Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje.

46. Jeigu Leidimo naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje prašytojas pateikia neišsamų ar netinkamai įformintą prašymą arba pateikia ne visus dokumentus ar informaciją, kurių reikia leidimui išduoti, Aplinkos apsaugos agentūra per 5 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo dienos praneša leidimo prašytojui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją ir kad terminas leidimui išduoti skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos pateikimo dienos.

47. Prašymo išduoti Leidimo naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje nagrinėjimas nutraukiamas, jeigu leidimo prašytojas per 60 kalendorinių dienų nuo informacijos apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) informaciją gavimo dienos raštu ar elektroniniu paštu Aplinkos apsaugos agentūrai nepateikia visų prašomų dokumentų, duomenų ir informacijos, reikalingos išduoti šį leidimą.

48. Paraiškas, gauti Leidimą naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio, Europos Komisijai teikia Aplinkos apsaugos agentūra.

49. Leidimui naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus gauti kartu su prašymu raštu arba elektroniniu paštu kreipiasi į Aplinkos apsaugos agentūrą, arba elektroninėmis priemonėmis kreipiasi į kontaktinį centrą, ir pateikiami visi dokumentai ir informacija, nurodyta Tvarkos aprašo 37 punkte 1-11 papunkčiuose, taip pat pateikia papildomą informaciją, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 9 straipsnio 4 dalyje, kuri bus pateikiama paraiškoje Europos Komisijai.

50. Aplinkos apsaugos agentūra, gavusi visus reikalingus dokumentus ar informaciją, nurodytą Tvarkos aprašo 49 punkte, išduoti Leidimui naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus per 30 kalendorinių dienų išnagrinėja prašymą ir pateikia paraišką Europos Komisijai arba pateikia leidimo prašytojui neigiamą atsisakymą dėl paraiškos Europos Komisijai neteikimo. Gavusi pranešimą iš Europos Komisijos Aplinkos apsaugos agentūra išduoda leidimą arba leidimo prašytojui pateikia atsisakymą išduoti leidimą per 10 kalendorinių dienų nuo Europos Komisijos pranešimo gavimo dienos.

51. Jeigu Leidimo naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus, prašytojas pateikia neišsamų ar netinkamai įformintą prašymą arba pateikia ne visus dokumentus ar informaciją, kurių reikia leidimui išduoti ir pateikti paraišką Europos Komisijai, Aplinkos apsaugos agentūra per 5 darbo dienas nuo tokio prašymo gavimo dienos praneša leidimo prašytojui apie būtinybę pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją ir, kad terminas pateikti paraišką Europos Komisijai skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos pateikimo dienos.

52. Jeigu Aplinkos apsaugos agentūrai priimti sprendimą dėl Leidimo naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais,

kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje išdavimo (neišdavimo) ar paraiškos Europos Komisijai dėl Leidimo naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus pateikimo būtina įvertinti ir patikrinti papildomą informaciją – ar naudojama invazinė rūšis nekels grėsmės vietinėms rūšims, nedarys žalos vietinei biologinei įvairovei, visuomenės sveikatai, gyvūnų sveikatai, atlikti vietos, kurioje numatoma laikyti (naudoti) invazines rūšis, dėl numatomo invazinės rūšies naudojimo įvertinimo reikia kreiptis į mokslo institucijas ar kitų šalių kompetentingas institucijas, tokiu atveju Leidimo naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje išdavimo (neišdavimo) arba paraiškos Europos Komisijai dėl Leidimo naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus pateikimo (neteikimo) terminas gali būti pratęsiamas, bet ne ilgesniam kaip 15 kalendorinių dienų terminui. Tokiu atveju Aplinkos apsaugos agentūra per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo, visos reikalingos informacijos ir dokumentų gavimo dienos pateikia Leidimo naudoti invazines rūšis prašytojui motyvuotą atsakymą dėl prašymo šiam leidimui gauti nagrinėjimo ir/ar paraiškos Europos Komisijai pateikimo termino pratęsimo. Jeigu reikia atlikti patikrinimą vietoje, Aplinkos apsaugos agentūra kreipiasi raštu ar elektroniniu paštu į Aplinkos apsaugos departamentą dėl Leidimo naudoti invazines rūšis prašytojo pateiktos informacijos patikrinimo vietoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

53. Aplinkos apsaugos departamentas gavęs kreipimąsi iš Aplinkos apsaugos agentūros, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos organizuoja Leidimo naudoti invazines rūšis prašytojo pateiktos informacijos patikrinimą vietoje ir raštu arba elektroniniu paštu pateikia patikrinimo metu gautą informaciją Aplinkos apsaugos agentūrai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

54. Aplinkos apsaugos agentūra, jei trūksta informacijos ar dėl kitų priežasčių, kreipiasi į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją ar jos įgaliotas institucijas, Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą ar mokslo institucijas, kad šios pagal kompetenciją įvertintų pareiškėjo pateiktą informaciją ir teiktų kitą informaciją, reikalingą pateikiant Europos Komisijai paraišką išduoti leidimą žemės ūkio veiklos subjektams naudoti invazines rūšis žemės ūkyje su socialinio ar ekonominio pobūdžio interesais susijusiais tikslais.

55. Aplinkos apsaugos agentūra, prieš priimdama sprendimą dėl Leidimo naudoti invazines rūšis išdavimo, jo galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir leidimo galiojimo panaikinimo, gali konsultuotis su Invazinių rūšių kontrolės taryba ir Aplinkos ministerija.

56. Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimas sustabdomas, jeigu leidimo turėtojas:

56.1. nesilaiko išduotame leidime nustatytų sąlygų, kurios nurodytos Reglamente (ES) Nr. 1143/2014;

56.2. pažeidžia Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 8 straipsnio 2 ir 3 dalių reikalavimus;

56.3. dėl kitų priežasčių, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 8 straipsnio 5 dalyje;

56.4. leidimo turėtojas pateikia rašytinį prašymą sustabdyti leidimo galiojimą, bet ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui.

57. Jeigu leidimo turėtojas nesilaikė išduotame Leidime naudoti invazines rūšis nustatytų sąlygų ir pažeidė Tvarkos apraše bei Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 nustatytus reikalavimus, prieš sustabdydama Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimą, Aplinkos apsaugos agentūra įspėja leidimo turėtoją ir šiam pažeidimui pašalinti nustato ne ilgesnį kaip 10 kalendorinių dienų terminą, kuris leidimo turėtojo prašymu gali būti pratęstas 15 kalendorinių dienų vieną kartą. Jeigu per nustatytą laikotarpį leidimo turėtojas nepašalina nustatytų pažeidimų, Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimas sustabdomas ir draudžiama vykdyti visas leidime nurodytas veiklas, išskyrus laikymą ir auginimą, užtikrinant, kad invazinės rūšys nesidaugintų. Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimo sustabdymo terminas skaičiuojamas nuo Aplinkos apsaugos agentūros priimto sprendimo

sustabdyti leidimo galiojimą dienos arba nuo Tvarkos aprašo 56.4 papunktyje nurodytame prašyme pateiktos datos.

58. Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimo sustabdymas panaikinamas:

58.1. jeigu leidimo turėtojas ne vėliau kaip per 6 mėnesius pašalina nustatytus pažeidimus, dėl kurių sustabdytas leidimo galiojimas;

58.2. pašalinamos kitos priežastys, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 8 straipsnio 5 dalyje;

58.3. leidimo turėtojas pateikė prašymą panaikinti leidimo galiojimo sustabdymą, jeigu prieš tai buvo pateikęs prašymą sustabdyti leidimo galiojimą.

59. Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimas panaikinamas, jeigu:

59.1. leidimo turėtojas pateikia rašytinį prašymą panaikinti leidimo galiojimą;

59.2. leidimo turėtojas, kuriam išduotas leidimas, likviduojamas ar reorganizuojamas baigdamas leidime nurodytą veiklą;

59.3. leidimo turėtojas per 6 mėnesius nepašalina nustatytų pažeidimų, dėl kurių sustabdytas Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimas;

59.4. dėl kitų priežasčių, nurodytų Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 8 straipsnio 5 dalyje;

59.5. leidimui gauti asmuo pateikė suklastotus duomenis ir dokumentus;

59.6. leidimo turėtojas nepateikė prašymo dėl leidimo galiojimo sustabdymo panaikinimo iki kol baigėsi dėl leidimo galiojimo sustabdymo prašyme nurodyto leidimo galiojimo sustabdymo terminas.

60. Leidimas naudoti invazines rūšis laikomas negaliojančiu, mirus fiziniam asmeniui, kuriam jis buvo išduotas.

61. Leidimo naudoti invazines rūšis galiojimas nepanaikinamas ir galiojimas nestabdomas, jeigu pažeidimas pripažįstamas mažareikšmiu ir gali būti pašalinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. D1-322 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos pažeidimai priskiriami mažareikšmiams, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

62. Leidimas naudoti invazines rūšis moksliniams tyrimams, *ex-situ* išsaugojimui arba naudoti invazines rūšis medicinos tikslais, kai to reikia siekiant daryti pažangą žmonių sveikatos srityje pakeičiamas pasikeitus juridinio asmens pavadinimui ir/ar adresui, arba kai pasikeičia fizinis asmuo naudojantis invazines rūšis, ir nesikeičiant kitoms leidimo naudoti invazines rūšis sąlygoms. Aplinkos apsaugos agentūra gavusi asmens prašymą per 5 darbo dienas nuo prašymo, visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos reikalingos leidimui pakeisti gavimo dienos, pakeičia prašymą pateikusiam asmeniui leidimą naudoti invazines rūšis.

63. Leidimo naudoti invazines rūšis tikslais, susijusiais su įtakingais visuomenės interesais, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio interesus, kai šios rūšys įtrauktos į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, galiojimo trukmė nustatoma atsižvelgiant į Europos Komisijos išduoto leidimo galiojimo trukmę.

64. Aplinkos apsaugos agentūra apie Leidimo naudoti invazines rūšis išdavimą, jo galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir leidimo galiojimą panaikinimą raštu arba elektroniniu paštu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo priimto sprendimo informuoja Aplinkos apsaugos departamentą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

IV SKYRIUS

INVAZINIŲ RŪŠIŲ SULAIKYMAS, KONFISKAVIMAS IR LEIDIMŲ NAUDOTI INVAZINES RŪŠIS TURĖTOJŲ VEIKLOS PATIKRINIMAI

65. Konfiskuotos rūšys, kurios įrašytos į Lietuvos invazinių rūšių sąrašą ar į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, ir yra priimtas galutinis ir neginčijamas teisinis sprendimas dėl rūšių konfiskavimo, perduodamos asmenims, turintiems teisę naudoti šias invazines rūšis, arba jos sunaikinamos nesukeliant kančios, vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka, ir su šių rūšių perdavimu ar sunaikinimu susijusias išlaidas apmoka tos invazinės rūšies turėtojas ar naudotojas.

66. Lietuvos Respublikos muitinė gyvų invazinių rūšių sulaikymo ar konfiskavimo atveju nedelsdama, t. y. ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kreipiasi į Aplinkos apsaugos departamentą dėl šių rūšių laikymo, tolesnio perdavimo sąlygų. Aplinkos apsaugos departamentas, gavęs tokį paklausimą nedelsdamas, t. y. tą pačią darbo dieną nuo paklausimo gavimo informuoja instituciją, kurios žinioje yra sulaikyti ar konfiskuoti gyvi invazinių rūšių individai, kur ir kokiomis sąlygomis privaloma šias rūšis laikyti, kada, kur ir kokiomis sąlygomis perduoti arba sunaikinti teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

67. Aplinkos apsaugos departamentas dėl sulaikytų ar konfiskuotų gyvų invazinių gyvūnų ir augalų gali konsultuotis su Aplinkos apsaugos agentūra ar mokslo institucijomis, kur ir kokiomis sąlygomis šias rūšis laikyti, kada, kur ir kokiomis sąlygomis perduoti arba sunaikinti teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

68. Gyvų invazinių rūšių sulaikymo ar konfiskavimo atvejais visa invazinių rūšių gabenimo bei laikymo rizika ir išlaidos tenka invazines rūšis naudojusiam asmeniui.

69. Asmenims leidžiama laikyti ir auginti rūšis, kurios įrašytos į Lietuvos invazinių rūšių sąrašą ar į Sąjungos invazinių rūšių sąrašą, kol vykdomas privalomasis nurodymas dėl šių rūšių perdavimo kitiems asmenims, turintiems teisę naudoti šias invazines rūšis arba dėl jų sunaikinimo per aplinkos valstybinės kontrolės pareigūnų nustatytą terminą.

70. Ne rečiau kaip vieną kartą per metus Aplinkos apsaugos departamentas tikrina Leidimo naudoti invazines rūšis turėtojus, kaip laikomasi Reglamente (ES) Nr. 1143/2014 ir Leidimuose naudoti invazines rūšis nustatytų sąlygų. Neplaniniai patikrinimai gali būti organizuojami gavus asmenų rašytinį motyvuotą skundą dėl leidimo turėtojo veiklos, gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą ar pavedimą atlikti leidimo turėtojo veiklos patikrinimą, turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų dėl leidimo turėtojo veiklos, kuri gali neatitikti Tvarkos aprašo, Reglamento Nr. 1143/2014 ir kitų laukinės gyvūnijos ir augalijos apsaugą, naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, siekiant užtikrinti, kad yra pašalinti ankstesnio patikrinimo metu nustatyti trūkumai, kai yra priimtas Aplinkos apsaugos departamento direktoriaus motyvuotas sprendimas dėl skundo ar kitos gautos informacijos tyrimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

71. Privalomųjų patikrinimų planai skelbiami Aplinkos apsaugos departamento tinklalapyje. Aplinkos apsaugos departamentas leidimo turėtoją apie privalomąjį patikrinimą informuoja raštu arba elektroniniu paštu ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų. Patikrinimas atliekamas dalyvaujant leidimo naudoti invazines rūšis turėtojui arba jo įgaliotam asmeniui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

72. Aplinkos apsaugos agentūra ir Aplinkos ministerija konsultuoja ir teikia metodinę pagalbą leidimų turėtojams ir asmenims, ketinantiems gauti Leidimą naudoti invazines rūšis, savo kompetencijos klausimais, įgyvendina kitas prevencinio pobūdžio priemones, padedančias leidimų turėtojams laikytis teisės aktų reikalavimų.

73. Aplinkos apsaugos departamentas kiekvienais metais iki vasario 15 d. raštu arba elektroniniu paštu pateikia Aplinkos ministerijai apibendrintą informaciją apie sulaikytas ir/ar konfiskuotas invazines rūšis, informaciją kokiems asmenims jos perduotos arba sunaikintos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74. Asmenys, pažeidę Tvarkos aprašo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-291](#), 2012-04-05, *Žin.*, 2012, Nr. 43-2126 (2012-04-12), i. k. 112301MISAK00D1-291

KENKSMINGŲ ŽMOGAUS SVEIKATAI INVAZINIŲ RŪŠIŲ AUGALŲ NAIKINIMO METODIKA

1. Kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalų naikinimo metodika (toliau – Metodika) nustato augalų naikinimo būdus ir priemones.

2. Asmenys, dirbantys kenksmingais žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalais apaugusioje teritorijoje, turi turėti asmenines apsaugos priemones. Visos kūno dalys privalo būti apsaugotos vandens nepraleidžiančiais sintetiniais drabužiais ir avalyne, būtina dėvėti pirštines ir apsauginę kaukę, akinius ir respiratorių. Baigus darbą, reikia saugotis, kad plika oda neprisiliestų prie augalų sultimis aptiškusių drabužių, avalynės, įrankių.

3. Būtina vengti liesti augalus, glaustis prie bet kurių jų dalių neapsaugotomis kūno vietomis. Susižalojimų rizika mažesnė darbus vykdant vakarais, debesuotą ar lietingą dieną.

4. Kenksmingi žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalai naikinami:

4.1. cheminėmis priemonėmis (augalų apsaugos produktais – herbicidais);

4.2. mechaninėmis priemonėmis:

4.2.1. iškasant;

4.2.2. šienaujant (nupjaunant);

4.2.3. užariant;

4.2.4. uždengiant geotekstile;

4.3. biologinėmis priemonėmis (augalų augimo vietose ganant gyvulius).

5. Naikinimo darbai pradedami ankstyvą pavasarį, vos prasidėjus augalų vegetacijai, ir tęsiami be pertraukos ne mažiau kaip ketverius metus, kol sunaikinamos augalų šaknys. Vėliau ne mažiau nei 5 metus prižiūrima, kad neišaugų nauji individai, kol dirvožemyje nebelieka daigų sėklų. Rekomenduojama taikyti cheminių ir mechaninių naikinimo būdų derinius. Pavieniai augalai (iki 100 augalų) naikinami iškasant, nupjaunant, individualiai apipurškiant augalus herbicidais. Nedideliuose sąžalynuose (100–1000 augalų) augalai naikinami iškasant, nupjaunant, šienaujant, visą plotą purškiant herbicidais. Dideli sąžalynai (>1000 augalų) šienaujami, purškiami herbicidais, ariami. Siekiant kuo mažiau sumažinti plitimą į dar neužimtus plotus, visuomet geriausia plotą pradėti tvarkyti nuo pakraščio.

6. Kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalų naikinimas augalų apsaugos produktais – herbicidais (kai herbicidų naudojimas nedraudžiamas kitais teisės aktais):

6.1. naikinant kenksmingus žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalus augalų apsaugos produktais – herbicidais privaloma laikytis Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, teikimo rinkai taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, teikimo rinkai taisyklių patvirtinimo“, reikalavimų;

6.2. profesionalieji ir neprofesionalieji augalų apsaugos produktų naudotojai augalų apsaugos produktus turi ruošti ir naudoti laikantis augalų apsaugos produktų etiketėje nustatytų reikalavimų;

6.3. būtina kiekvieną augalą apipurkšti vegetacijos sezono pradžioje (rekomenduojami glifosato veikliąją medžiagą turintys herbicidai), kai lapai pasiekia maždaug 20–30 cm aukštį. Jeigu augalai aukštesni, prieš naudojant chemines priemones, juos būtina nušienauti;

6.4. jeigu po herbicidų naudojimo dalis augalų išlieka, taikyti mechanines naikinimo priemones.

7. Tais atvejais, kai kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalų negalima naikinti herbicidais, jie iškasami ne mažiau kaip ketverius metus iš eilės vykdant darbus šiais etapais:

7.1. pirmaisiais metais augalai pirmą kartą iškasami, kai pradeda atželti ir būna ne daugiau kaip 30 cm aukščio;

7.2. kasant augalus naudojamas įprastas kastuvas, kurio metalinės plokštės briauna užaštrinta. Kad augalas žūtų, kastuvu jo šaknys turi būti pakertamos 10–15 cm gylyje. Suėmus už lapų, jis su šaknimis ištraukiamas iš žemės. Išrauti augalai surenkami į krūvas ir paliekami tvarkomajame plote arba kompostuojami;

7.3. praėjus dviem savaitėms po pirmojo kasimo, plotus, kuriuose kasami augalai, reikia nušienauti;

7.4. likę augalai antrą kartą kasami vėl pradėjus želti, praėjus maždaug 20–40 dienų po pirmojo šienavimo;

7.5. praėjus 2–3 savaitėms po antrojo iškasimo augalai antrąjį kartą šienaujami;

7.6. praėjus maždaug 20–40 dienų po antrojo nušienavimo augalai kasami trečiąjį kartą;

7.7. trečiąjį kartą augalai šienaujami rudens pradžioje vėl atžėlus augalų lapams;

7.8. antraisiais ir vėlesniais metais kasami likę neiškasti ir atžėlę augalai. Pirmą kartą kasami ankstyvą pavasarį, vos pradėjus atželti, antrą kartą – po 20–40 dienų. Šienaujami praėjus 2–3 savaitėms po iškasimo, siekiant sunaikinti išlikusius individus.

8. Kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalų naikinimas ariant:

8.1. pirmaisiais metais plotas, kuriame auga invazinių rūšių augalai, suiriamas iki 24 cm gylio. Prieš arimą augalai turi būti nupurkšti herbicidais, iškasti arba nupjauti. Jei augalai purškiami herbicidais, arti reikia praėjus 3 savaitėms po purškimo. Vėliau plotas dar 2–3 kartus akėjamas arba kultivuojamas;

8.2. antraisiais metais balandžio mėnesį plotas dar kartą suakėjamas ir apsėjamas žolių (pievinių miglių, raudonųjų eraičinų, pašarinių motiejukų ir kt.) mišiniu. Sėjama didesne sėklos norma nei įprastai, kad susiformuotų tanki velėna;

8.3. trečiaisiais metais gegužės mėnesio antrojoje pusėje žolė nupjaunama, o likę pavieniai individai iškasami.

9. Kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalai efektyviai naikinami uždengiant juoda plėvele ar geotekstile. Ankstyvą pavasarį, prieš prasidedant augalų vegetacijai, arba vasarą, prieš tai nupjovus augalus, augavietę reikia užkloti juoda polietileno plėvele ir jos kraštus ir sudūrimus prispausti apkasant žeme (prispausti galima ir medžiais ar krūmais, rieduliais, maišais su smėliu ir pan.). Per 2–3 vegetacijos sezonus augalai po plėvele žūva, o likusius galima pašalinti iškasant.

10. Kenksmingų žmogaus sveikatai invazinių rūšių augalų naikinimo darbai nevykdomi, kai augalai nužydėję arba išbarstę sėklas.

Papildyta priedu:

Nr. [D1-205](#), 2016-03-18, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07620

Invazinių rūšių kontrolės ir
naikinimo tvarkos aprašo
2 priedas

(Leidimo naudoti invazines rūšis forma)

(Herbas)

(leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

LEIDIMAS NAUDOTI INVAZINES RŪŠIS

20..... m. d. Nr.

(leidimo išdavimo data)

(vieta)

Leidimo turėtojas: _____
(fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, adresas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, kodas, adresas)

Siuntėjas/eksportuotojas (jei taikoma): _____
(fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, adresas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, kodas, adresas)

Gavėjas/importuotojas (jei taikoma): _____
(fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, adresas arba juridinio asmens, kitos organizacijos, jos atstovybės ar filialo pavadinimas, kodas, adresas)

Galiojimo terminas (jei taikoma): 20..... m. d.

Rūšis: _____
(lietuviškas ir lotyniškas pavadinimai)

KN kodas: _____

Apibūdinimas: _____
(tikslus siuntos arba ištekliaus ir juos sudarančių egzempliorių apibūdinimas)

Grynoji masė: _____ Kiekis: _____

Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 7 straipsnyje nustatytų apribojimų išimtys: ☐ importas ☐ tranzitas ☐ laikymas ☐ veisimas ☐ vežimas ☐ naudojimas arba mainymas ☐ leidimas dauginti arba auginti	Tikslas, kuriuo išduotas leidimas: ☐ moksliniai tyrimai ☐ išsaugojimas <i>ex situ</i> ☐ mokslinė produkcija ir vėlesnis jos panaudojimas medicinos tikslais ☐ kita veikla po leidimo suteikimo, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 9 straipsnyje
--	--

Veiklos, kurią leidžiama vykdyti, sąlygos: _____

Komisijos suteiktame leidime nurodytos nuostatos (tik leidimų, išduotų remiantis Reglamento (ES) Nr. 1143/2014 9 straipsniu dėl Komisijos suteikiamų leidimų, atveju): _____

(pareigų pavadinimas) A.V. _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

Papildyta priedu:
Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2012 m. balandžio 5 d. įsakymo Nr. D1-291
redakcija)

INVAZINIŲ RŪŠIŲ KONTROLĖS TARYBOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Invazinių rūšių kontrolės taryba (toliau – Taryba) yra Aplinkos ministerijos patariamoji institucija, padedanti nustatyti invazinių rūšių prevencijos ir valdymo priemones.
2. Tarybos veikla grindžiama kolegialiu klausimų svarstymu, teisėtumo ir viešumo principais.
3. Tarybos išvados, pasiūlymai, rekomendacijos, teikiami Aplinkos ministerijai, yra patariamojo, rekomendacinio pobūdžio.
4. Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2010, Nr. [81-4218](#)), Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 (Žin., 2002, Nr. [81-3505](#)).

II. TARYBOS UŽDAVINYS IR FUNKCIJOS

5. Tarybos uždavinys – padėti Aplinkos ministerijai formuoti valstybės politiką invazinių rūšių valdymo ir kontrolės srityje.
6. Taryba atlieka šias funkcijas:
 - 6.1. teikia išvadas, pasiūlymus ir rekomendacijas dėl invazinių rūšių kontrolės ir prevencijos;
 - 6.2. teikia pasiūlymus dėl mokslinių tyrimų ir invazinių rūšių gausos reguliavimo;
 - 6.3. teikia Aplinkos ministerijai pasiūlymus dėl teisės aktų, susijusių su invazinėmis rūšimis, parengimo ar pakeitimo;
 - 6.4. teikia išvadas dėl invazinių rūšių valdymo planų, programų kūrimo ir įgyvendinimo;
 - 6.5. nagrinėja ir teikia išvadas dėl introdukcijos, reintrodukcijos tikslingumo ir pagrįstumo;
 - 6.6. teikia išvadas, pasiūlymus dėl svetimų (svetimžemių) ir nevietinių rūšių panaudojimo akvakultūroje pagal 2007 m. birželio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 708/2007 dėl svetimų ir nevietinių rūšių panaudojimo akvakultūroje (OL 2007 L 168, p.1);
 - 6.7. informuoja visuomenę apie invazinių rūšių plitimą ir daromą žalą ir galimus naikinimo būdus;
 - 6.8. bendradarbiauja su atitinkamomis Lietuvos Respublikos, užsienio bei tarptautinėmis organizacijomis.

III. TARYBOS TEISĖS

7. Taryba turi teisę:
 - 7.1. sudaryti iš Tarybos narių bei kviečiamų ekspertų ar specialistų darbo grupes atitinkamiems klausimams nagrinėti;
 - 7.2. kviesti į posėdžius valstybės ir savivaldybių institucijų, mokslo ir mokymo, nevyriausybinių organizacijų, kitų institucijų atstovus;
 - 7.3. teisės aktų nustatyta tvarka gauti posėdžiuose nagrinėjamais klausimais reikiamą informaciją ir medžiagą iš valstybės ir savivaldybių, mokslo ir mokymo bei kitų institucijų;
 - 7.4. informuoti visuomenę apie Tarybos veiklą.

IV. TARYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

8. Tarybos personalinę sudėtį tvirtina, Tarybos pirmininką, Tarybos pirmininko pavaduotoją ir sekretorių skiria aplinkos ministras.

9. Pagrindinė Tarybos darbo forma – posėdžiai.

10. Tarybos posėdžiai rengiami prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

11. Posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja ne mažiau kaip pusė Tarybos narių.

12. Tarybos posėdžius šaukia:

12.1. Tarybos pirmininkas (savo iniciatyva arba ne mažiau kaip trečdalis Tarybos narių siūlymu);

12.2. Aplinkos ministerija.

13. Posėdžio medžiaga Tarybos nariams pateikiama elektroniniu paštu ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki posėdžio. Ypatingais atvejais posėdžio medžiaga gali būti pateikiama vėliau, gavus Tarybos pirmininko sutikimą.

14. Tarybos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma ir įforminami protokolu. Laikoma, kad sprendimui yra pritarta, kuomet už pritarimą jam balsuoja dauguma posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių. Balsavimo metu balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamas Tarybos posėdžiui pirmininkaujančiojo balsas.

15. Visi Tarybos posėdžiai protokoluojami. Protokolą pasirašo posėdžio pirmininkas ir posėdžio sekretorius. Prie protokolo gali būti pridėdama atskiroji Tarybos nario nuomonė ir kita informacija.

16. Negalintys dalyvauti posėdyje Tarybos nariai savo nuomonę svarstomais klausimais gali pateikti raštu. Raštu pateikta nuomonė paskelbiama posėdyje.

17. Posėdžio metu gali būti nusprendžiama, kad posėdžio metu svarstomam sprendimui priimti reikia daugiau balsų, negu posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių paprastos balsų daugumos. Tokiu atveju yra parengiamas sprendimo projektas ir išsiunčiamas Tarybos nariams paštu ar elektroniniu paštu. Nariai, susipažinę su sprendimo projektu, balsuoja paštu ar elektroniniu paštu. Laikoma, kad Tarybos sprendimui yra pritarta, kai už jį ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo posėdžio sprendimo projekto išsiuntimo balsuoja ne mažiau kaip trys penktadaliai visų Tarybos narių. Pasibaigus balsavimo terminui, posėdžio sekretorius parengia posėdžio protokolą ir paštu ar elektroniniu paštu supažindina visus Tarybos narius.

18. Tarybos pirmininkas atlieka šias funkcijas:

18.1. organizuoja Tarybos darbą;

18.2. šaukia Tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

18.3. atsako už Tarybos veiklą.

19. Jei Tarybos pirmininko nėra, jo funkcijas vykdo Tarybos pirmininko pavaduotojas.

20. Tarybos sekretorius:

20.1. rengia Tarybos posėdžio medžiagą (darbotvarkę, protokolo projektus, kitą medžiagą);

20.2. tvarko Tarybos dokumentus, kaupia ir sistemina surinktą medžiagą;

20.3 vykdo kitus Tarybos pirmininko pavedimus Tarybos posėdžio rengimo klausimais.

21. Visi dokumentai, susiję su Tarybos veikla, saugomi teisės aktų nustatyta tvarka.

22. Tarybos nariai savo pareigas atlieka visuomeniniais pagrindais.

23. Tarybą techniškai aptarnauja Aplinkos ministerija.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-291](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 43-2126 (2012-04-12), i. k. 112301MISAK00D1-291

INTRODUKCIJOS, REINTRODUKCIJOS IR PERKĖLIMO PROGRAMA

I. BENDROJI DALIS

1. Introdukcija, reintrodukcija ir perkėlimas yra labai veiksmingos natūralių ir dirbtinių ekosistemų valdymo priemonės, kurios, teisingai naudojamos, gali duoti didelę ekologinę ir ekonominę naudą, bet, kaip ir kitos dirbtinės priemonės, gali sukelti nepataisomą žalą, jei naudojamos netinkamai.

2. Šiuo metu viena didžiausių grėsmių biologinei įvairovei yra svetimų rūšių biologinė invazija. Natūralūs gamtiniai barjerai per tūkstantmečius leido susiformuoti unikalioms ekosistemoms ir rūšims. Vykstant globalizacijos procesui, intensyvėjant tarptautinei prekybai, transportui, turizmui, šie barjerai buvo sugriauti. Vis daugiau įvairių augalų, gyvūnų, grybų ir kitų organizmų rūšių, atsitiktinai ar turint tam tikrą tikslą, perkeliama už jų natūralaus paplitimo ribų. Kai kurios iš jų, atsidūrę naujoje aplinkoje, tampa invazinėmis – sukelia dideles ekologines, ekonomines problemas ar kenkia žmonių sveikatai. Pasienio kontrolės postai, įsteigti tam, kad apsaugoti nuo žmonių, augalų ir gyvulių ligų sukėlėjų, neapsaugo nuo rūšių, kurios gali pakenkti biologinei įvairovei. Svetimų rūšių yra visose taksonominėse grupėse: pradedant virusais ir baigiant žinduoliais. Jos yra įsiskverbę ir paveikę vietinę biotą praktiškai visuose ekosistemų tipuose. Balastinio vandens išpylimas, laivų korpusų plovimas sąlygojo neplanuotą ir nepageidaujamą kenksmingų vandens organizmų introdukciją jūros ir gėlųjų vandenų ekosistemose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, *Žin.*, 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

3. Invazinių rūšių žala yra globali, užmaskuota ir dažniausiai nepataisoma. Šimtai rūšių nyksta dėl svetimų rūšių invazijos. Aplinkos tarša ir buveinių destrukcija, globalinis klimato atšilimas sudaro palankias sąlygas invazinėms rūšims įsikurti ir plisti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, *Žin.*, 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

4. Iki 2000 m. pabaigos Lietuvoje buvo žinoma daugiau kaip 530 svetimų rūšių augalų, apie 10 svetimų grybų ir kerpių rūšių ir po 5 rūšis gamtoje plintančių svetimų bakterijų bei virusų. Itin intensyviai į Lietuvą skverbiasi svetimžemiai augalai. Paskutinius du dešimtmečius per metus jų vidutiniškai padaugėja 12 rūšių. Į Baltijos jūrą savaime atkeliavo ar buvo atvežta su balastiniais vandenimis apie 100 svetimų organizmų rūšių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, *Žin.*, 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

5. Šiame šimtmetyje Lietuvos gyvūnų rūšių įvairovę bandyta papildyti 13 žinduolių, 1 paukščių, 22 žuvų ir vėžių rūšimis ir keletu vėžiagyvių rūšių. Didžioji dalis introdukuotų rūšių neprisitaikė prie Lietuvos sąlygų, tačiau kai kurios (mangutas, kanadinė audinė, ondatra, sidabrinis karosas) tapo dažnos.

6. Sėkminga buvo bebro ir tauriojo elnio reintrodukcija Lietuvoje, Ponto–Kaspijos gamaridų ir mizidžių introdukcija į Kauno ir Kuršių marias, kalninės pušies introdukcija Kuršių Nerijoje. Tačiau plinta ir žalingos svetimos rūšys – rainuotasis vėžys, grundulas, Sosnovskio barštis, uosialapis klevas, vėžiagyvis *Cercopagis pengoi* ir kt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, *Žin.*, 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

7. Šiuo metu nėra tiksliai žinoma, kokios svetimų organizmų rūšys yra Lietuvoje, jų aklimatizacijos laipsnis, agresyvumas vietinių rūšių atžvilgiu, ekonominė ir ekologinė žala ar nauda.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

II. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

8. Programa parengta, vadovaujantis Biologinės įvairovės konvencijos (Žin., 1995, Nr. [69-1662](#)) 8 straipsnio, Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos (Žin., 1996, Nr. [91-2126](#)) 11 straipsnio, Konvencijos dėl tarptautinės reikšmės šlapžemių, ypač vandens paukščių buveinių (Žin., 2001, Nr. [19-591](#)) VII.14 rezoliucijos dėl invazinių rūšių ir šlapžemių, Laukinės gyvūnijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2001, Nr. 110-3988) 7 straipsnio, Laukinės augalijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. 60-1944) 6 straipsnio, Saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2001, Nr. 110-3987) 16 straipsnio, Jūros aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2731](#)) 20 straipsnio ir kitų teisės aktų reikalavimais.

9. Šios programos tikslas yra sumažinti biologinės įvairovės praradimą bei ekonominius nuostolius, sąlygojamus introdukuotų, reintrodukuotų, perkeltų organizmų ar savaime plintančių invazinių rūšių. Pridedamas veiksmų planas 2002–2007 m. (1 priedas).

10. Programos pagrindiniai uždaviniai yra:

10.1 informuoti valstybės institucijas ir visuomenę apie invazinių rūšių daromą žalą ir paskatinti imtis jų plitimo prevencijos, kontrolės ir valdymo funkcijų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

10.2. sustiprinti invazinių rūšių introdukcijos prevenciją kaip pagrindinę priemonę, reikalaujančią nacionalinių ir tarptautinių veiksmų;

10.3. sumažinti atsitiktinių ir nelegalių svetimų rūšių įvežimo ir introdukcijos atvejų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

10.4. užtikrinti, kad būtų iš anksto išsamiai įvertintas introdukuojamų, reintrodukuojamų ar perkeliamų rūšių galimas poveikis biologinei įvairovei;

10.5. skatinti invazinių rūšių naikinimo ir kontrolės programų rengimą ir jų įgyvendinimą;

10.6. tobulinti svetimų rūšių kontrolės teisinę ir institucinę bazę bei tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

10.7. skatinti mokslinius tyrimus, duomenų bazių kūrimą ir informacijos keitimąsi tarp valstybių bei tarp institucijų šalies viduje.

III. PROGRAMOS PRINCIPAI

Pirmas skirsnis. Informavimas ir Švietimas

11. Informavimas ir švietimas būtinas tam, kad svetimų rūšių plitimas būtų suprastas kaip esminė ir prioritetinė aplinkosauginė problema. Informavimas, mokymas ir visuomenės švietimas yra efektyviausia prevencijos priemonė, sumažinanti netyčinių ir nelegalių introdukcijų riziką. Introdukcija, reintrodukcija, perkėlimas, svetimų invazinių rūšių naikinimas ir kontrolė yra sėkmingesnė, jei šiems darbams pritaria ir juose dalyvauja vietiniai gyventojai. Moksliniai tyrimai yra būtinas pagrindas mokymui ir švietimui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

12. Rekomenduojami veiksmai:

12.1. identifikuoti atskirų visuomenės grupių vaidmenį ir interesus invazinių rūšių srityje ir pateikti joms atitinkamą informaciją bei rekomenduoti jų galimus veiksmus;

12.2. prekių importuotojai, eksportuotojai yra visuomenės grupės, nuo kurių daugiausia priklauso invazinių rūšių introdukcijos prevencija, todėl jiems turi būti skiriamas didžiausias dėmesys informacijos ir mokymo srityje;

12.3. teikti informaciją ir rekomendacijas turistams, atvykstantiems į šalį, keliaujantiems šalies viduje ar vykstantiems į kitas šalis, bendradarbiauti šioje srityje su turizmo agentūromis ir kaimo turizmo organizatoriais;

12.4. mokyti pasienio kontrolės punktų darbuotojus bei kitus atsakingus pareigūnus identifikuoti ir kontroliuoti invazines rūšis;

12.5. informuoti vietinius gyventojus ir kitas suinteresuotas visuomenės grupes visose svetimų rūšių valdymo fazėse, kad būtų išvengta nesusipratimų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

12.6. sukurti svetimų rūšių duomenų bazę – tiksli, išsami ir lengvai pasiekiama informacija yra pagrindas mokymui ir švietimui;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

12.7. įtraukti svetimų rūšių problemą į mokymo programas vidurinio ir aukštojo mokslo mokyklose;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

12.8. užtikrinti, kad teisės aktai, reglamentuojantys introdukciją ir svetimų rūšių valdymą, būtų suprantami ir žinomi pareigūnams ir plačiai visuomenei.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

Antras skirsnis. Prevencija

13. Svetimų rūšių introdukcijos prevencija yra pigiausia ir efektyviausia priemonė.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

14. Rekomenduojama laikytis šių prevencijos nuorodų:

14.1. introdukcija neturėtų būti leidžiama, jei yra abejonų, kad introdukuojama rūšis gali tapti invazine. Kadangi introdukuojamų rūšių poveikį biologinei įvairovei dažniausiai yra sunku nuspėti, reikia vadovautis atsargumo principu;

14.2. ypatingų atsargumo priemonių turi būti imamasi introdukuojant į vandens ekosistemas;

14.3. invazinių rūšių poveikis yra „biologinė tarša“, kuri sąlygoja ekonominius bei ekologinius nuostolius, todėl turi būti laikomasi principo „teršėjas moka“;

14.4. turi būti sumažinta atsitiktinės introdukcijos rizika. Planuota introdukcija turi vykti Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka, suderinus su atitinkamomis institucijomis;

14.5. introdukcija gali būti leidžiama tik tuo atveju, jei jos numatoma nauda yra žymiai didesnė už galimą žalą. Jei tą patį tikslą galima pasiekti, perkeliant vietines rūšis, introdukcija neturi būti naudojama;

14.6. introdukcija neleidžiama, jei introdukuojama rūšis turėjo žalingą ekologinį ar ekonominį poveikį kitose šalyse;

14.7. įvežami organizmai turi būti karantinuojami, siekiant nustatyti, ar nėra ant jų ar kartu su jais nepageidaujamų rūšių;

14.8. turi būti vykdomas specializuotas monitoringas tam, kad invazinės rūšys būtų nustatytos jų invazijos ankstyvose stadijose, kol jų populiacijos yra mažos ir lokalias.

Trečias skirsnis. Atsitiktinė introdukcija

15. Sunkiausia kontroliuoti atsitiktinę introdukciją, kuri vyksta daugeliu kelių ir būdų. Tokios introdukcijos sumažinimui pagrindinės priemonės yra neplanuotos introdukcijos kelių nustatymas, pagrindinių kelių monitoringas ir introdukcijos reguliavimas šiuose keliuose. Pagrindiniai veiksmai atsitiktinei introdukcijai sumažinti yra:

15.1. identifikuoti ir valdyti pagrindinius atsitiktinės introdukcijos kelius. Tokie keliai yra tarptautinė prekyba (per atitinkamas prekes ir pakuotes), turizmas, prekybos ir žvejybinis laivynas, balastiniai vandenys, žuvininkystė, žemės ūkis, miškininkystė, sodininkystė, autotransportas, geležinkeliai ir oro transportas;

15.2. ruošti prekybos taisykles, kurios sumažintų atsitiktinę introdukciją;

15.3. vystyti technologijas, sumažinančias svetimų rūšių plitimą per balastinius vandenius ir laivų korpusus. Šios priemonės būtų balastinių vandenų išpylimo rekomendacijos, moksliniai tyrimai ir monitoringas, uosto darbuotojų ir laivų įgulų atitinkamas informavimas ir apmokymas. Kurti nacionalinę balastinių vandenų valdymo programą, jų išpylimo tvarką Lietuvos teritoriniuose vandenyse ir ekonominėje zonoje Baltijos jūroje ir kitą teisinę bazę svetimų rūšių plitimui per balastinius vandenius sumažinti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, *Žin.*, 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

15.3. sugriežtinti ir išplėsti pasienio kontrolės ir karantino taisykles, apmokyti darbuotojus, diegti naują įrangą, stengiantis, kad nebūtų įvežama organizmų, kenksmingų ne tik naminiams gyvuliams, žemės ūkio kultūroms ar žmonių sveikatai, bet ir biologinei įvairovei;

15.4. įteisinti baudas ar kitas sankcijas už invazinių rūšių introdukciją dėl neatsargumo ar nerūpestingumo, kurios būtų panaudotos invazinių rūšių naikinimui, kontrolei ir monitoringui.

Ketvirtas skirsnis. Planuota introdukcija, reintrodukcija

16. Dabartinė institucinė struktūra yra neadekvati susidoroti su svetimų rūšių plitimu, laiku jas identifikuojant bei imantis atitinkamų prevencinių, sustabdymo ar naikinimo priemonių. Siekiant griežčiau kontroliuoti introdukciją, reintrodukciją, perkėlimą, reikalinga įsteigti atsakingą instituciją, kuri išsamiai išnagrinėtų introdukuojamų rūšių galimą poveikį biologinei įvairovei, darytų sprendimus dėl introdukcijos/reintrodukcijos ir perkėlimų, nustatytų jų vykdymo sąlygas, rengtų teisės aktų šioje srityje projektus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, *Žin.*, 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

17. Įvertinant introdukuojamos/reintrodukuojamos rūšies galimą poveikį, būtina konsultuotis su kitomis valstybės institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kaimyninėmis šalimis.

18. Jei būtina, reikalauti, kad, kaip poveikio vertinimo dalis, būtų atlikta eksperimentinė introdukcija kontroliuojamomis sąlygomis, kurios metu būtų ištirta introdukuojamos rūšies sveikatingumas, mityba, elgsena ir kitos biologinės savybės pasikeitusiomis sąlygomis. Turi būti įvertinta rizika, kainos, tiesioginė ir netiesioginė nauda, alternatyvos.

19. Pagrindiniai introdukcijos principai:

19.1. naujų rūšių introdukcija priimtina tik ten, kur numatoma aiški ekonominė, socialinė ar gamtosauginė nauda ir kur nėra alternatyvių vietinių rūšių, turinčių panašų biologinį potencialą;

19.2. ten, kur vietinės augalų ir gyvūnų bendrijos yra iš esmės nepalietos, kur yra saugomų gyvūnų ar augalų rūšių, bei vertingiausiose biologinės įvairovės atžvilgiu teritorijose – introdukcija neleidžiama. Už tokių vietovių ribų introdukcija gali būti vykdoma, tik užtikrinus, kad introdukuotos rūšys natūraliai neplis į šias teritorijas;

19.3. introdukcija rekomenduojama tose ekosistemose, kurios yra taip stipriai paveiktos žmogaus, kad būtina suformuoti naują bendriją, siekiant kuo geriau išnaudoti potencialą

ekosistemos produktyvumą. Turi būti atlikti išsamūs tyrimai, kaip introdukuojama rūšis veiks gretimas natūralias ir pusiau natūralias ekosistemas;

19.4. introdukcija neturi būti vykdoma vietose, kur introdukuotos rūšies kontrolė yra negalima. Vandens organizmų introdukcija taikytina uždaruose vandens telkiniuose, iš kurių mažai tikėtinas natūralus introdukuotų rūšių plitimas;

19.5. vadovaujantis tarptautinės teisės normomis, norint išvengti neigiamos įtakos tarpvalstybinėms ekosistemoms, naujų rūšių introdukcijos vietų parinkimas turi būti vykdomas ypač atsakingai. Prieš introdukciją į tarpvalstybines ekosistemas būtina konsultuotis su kaimyninių valstybių atitinkamomis institucijomis ir gauti jų pritarimą;

19.6. ypatingų atsargumo priemonių būtina imtis, jei introdukuojama rūšis istoriškai buvo žalinga kitose šalyse.

20. Pagrindiniai reintrodukcijos principai:

20.1. reintrodukcija vykdoma, norint padidinti reintrodukuojamos rūšies paplitimo arealą ir išgyvenimo galimybes, atstatyti ekologinę ar kultūrinę prasme vertingas rūšis ekosistemoje, padidinti bioįvairovę, gauti ilgalaikę ekonominę naudą suformuojant gyvybingas laukines populiacijas;

20.2. būtina identifikuoti ir pašalinti ar sumažinti iki tinkamo lygio rūšies išnykimo toje vietovėje priežastis;

20.3. reintrodukcija trumpam laikotarpiui, sporto ar komerciniams tikslams, neturint tikslo suformuoti gyvybingą populiaciją, gali būti vykdoma, nesilaikant šių principų, tačiau turi būti užkirstas kelias tokių gyvūnų savaiminiam plitimui ar platinimui;

20.4. prieš vykdant reintrodukciją, privaloma parengti jos projektą;

20.5. reintrodukuojamos rūšies monitoringas turi būti sudėtinė reintrodukcijos projekto dalis. Monitoringo metu tirama įveistos rūšies adaptacija, pasiskirstymas, poveikis aplinkai, nustatomas individų papildymo poreikis, identifikuojamos neigiamai šią rūšį veikiančios sąlygos ar nesėkmingos reintrodukcijos priežastys;

20.6. pageidautina, kad įveisiami individai būtų iš laukinės populiacijos, kuri būtų kiek galima artimesnė pagal genetinius, fenetinius ir kitus požymius buvusiai vietinei populiacijai;

20.7. turi būti įvertintas vietinių gyventojų požiūris į reintrodukuojamą rūšį. Jei šis požiūris yra neigiamas, turi būti atliktas aiškinamasis darbas apie šios rūšies naudą.

Penktas skirsnis. Perkėlimas

21. Ilgalaikis perkėlimo tikslas yra stabilios populiacijos natūraliomis sąlygomis su minimalia žmogaus intervencija.

22. Perkėlimas gali būti naudingas ir naudojamas, kai:

22.1. populiacija yra labai maža ir iškyla giminingo kryžminimosi grėsmė;

22.2. populiacija yra sumažėjusi žemiau kritinės ribos ir jos atsistatymas natūraliu būdu būtų pavojingai lėtas;

22.3. žmogaus ūkine veikla padarytai žalai ištekliams kompensuoti ar atkurti gyvybingas populiacijas, kai tos rūšies individai išnaikinami ar labai sumažėja jų kiekis dėl išnuodijimo, užteršimo ir panašių atvejų;

22.4. siekiant užpildyti neišnaudojamą maisto ir gyvenamosios aplinkos dalį, norint padidinti vertingų rūšių kiekį bendrijose, arba dirbtinių bendrijų suformavimui tik iš vertingų rūšių, siekiant gauti didesnę produkciją, norint padidinti žūklės ar medžioklės laimikius, nepageidautinų rūšių biologinei kontrolei.

23. Turi būti vengiama perkėlimų į populiacijas, kurios yra geroje būklėje.

24. Prieš perkeliant turi būti ištirtos ir pašalintos ar maksimaliai sumažintos priežastys, nulėmusios populiacijos sumažėjimą. Jei po šių veiksmų vietinė populiacija neatsistato iki pageidaujamo lygio, galima svarstyti perkėlimo galimybę.

25. Prieš rengiant perkėlimo programas turi būti apsvarstomos alternatyvios išteklių atkūrimo priemonės – gyvenimui ir dauginimuisi tinkamų plotų padidinimas ar geresnis išteklių

valdymas. Kai dėl reliatyvios naudos ir kainų, kaip pagrindinė išteklių valdymo priemonė, yra pasirenkamas perkėlimas, turi būti įvertintas ir potencialus tokių darbų genetinis, ekologinis poveikis ir laikomasi atsargaus požiūrio.

26. Turi būti vykdomas monitoringas tokių programų progresui, sėkmei ar nesėkmei nustatyti. Šis įvertinimas sumažina nenumatytų žalingų poveikių riziką ateities programose.

27. Turi būti imamasi priemonių dirbtinai veistų individų poveikiui (įskaitant ir genetinį poveikį) laukinėms populiacijoms sumažinti.

28. Turi būti žinoma dirbtinai veistų individų kilmė, įvertintas ligų ir parazitų platinimo pavojus.

29. Pageidautina, kad dirbtinai veisti gyvūnai prieš įkurdinant juos gamtoje būtų paženklinėti. Ženkilai ir ženklinimo būdai turi minimaliai žaloti ženklinamus gyvūnus, neturi pakeisti gyvūnų elgsenos, fiziologijos ar turėti kitos įtakos jiems populiacijoje.

Šeštas skirsnis. Naikinimas ir kontrolė

30. Kai prevencijos priemonės būna nesėkmingos ir yra identifikuojama invazinė rūšis, turi būti vykdomos priemonės jų plitimo sustabdymui, nuslopinimui, uždarymui tam tikroje teritorijoje, jų kiekio ir tankumo sumažinimui ar sunaikinimui.

31. Ankstyvas invazinių rūšių nustatymas, kol jų populiacijos yra mažos ir lokalias, kartu su sugebėjimu imtis skubių efektyvių veiksmų yra sėkmingo ir nebrangaus naikinimo pagrindas.

32. Dažnai būna atsilikimas tarp invazinių rūšių identifikacijos ir efektyvių prevencijos programų įdiegimo. Mokslinių tyrimų apie šių rūšių poveikį trūkumas neturėtų būti naikinimo atidėjimo priežastimi. Atidėjimas žymiai sumažina gero rezultato tikimybę. Naikinimas yra pigesnė ir ekologiškai saugesnė priemonė už ilgalaikę invazinių rūšių kontrolę.

33. Strategiškai svarbūs punktai invazinių rūšių monitoringui ir naikinimui turėtų būti pagrindiniai invazijos keliai – uostai, orouostai, pasienio kontrolės postai ir kt.

34. Turi būti užtikrinta, kad naikinimo būdai būtų kiek galima etiškesni, humaniškesni, selektyvesni ir neturėtų ilgalaikio neigiamo poveikio kitoms rūšims, aplinka nebūtų užteršta ilgai išliekančiomis toksinėmis medžiagomis.

Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo
programos
1 priedas

VEIKSMŲ PLANAS 2002–2007 METAMS

	PRIEMONĖ	ĮGYVENDINIMO TERMINAS, M	ATSAKINGOS INSTITUCIJOS IR VYKDYTOJAI
1.	Teisinės ir institucinės bazės, turinčios įtakos svetimų rūšių plitimui, tobulinimas:	2002–2007	T, AM, VMVT, VAAT, VVSPT
1.1.	terminologijos svetimų rūšių srityje suvienodinimas;		
1.2.	galiojančių teisės aktų apžvalga, pasiūlymų dėl jų pakeitimo ir papildymo, naujų teisės aktų parengimo, atitinkamų tarnybų kompetencijos išplėtimo ar naujų tarnybų steigimo teikimas;		
1.3.	teisės aktų ir programų, atitinkančių tarptautinius reikalavimus šioje srityje, rengimas;		
1.4.	institucinių pertvarkymų, siekiant užkirsti kelią aplinkai kenksmingų svetimų rūšių introdukcijai, prekybai ir perkėlimui šalies jurisdikcijos ribose, vykdymas.		
2.	Lietuvos svetimų rūšių informacinės sistemos sukūrimas:	2002–2005	MI
2.1.	svetimų augalų, grybų, bakterijų, fitovirusų duomenų bazės sukūrimas;		BI
2.2.	miško ekosistemų svetimos dendrofloros duomenų bazės sukūrimas;		LMI
2.3.	svetimų Baltijos jūros rūšių duomenų bazės sukūrimas;		KU
2.4.	svetimų gyvūnų duomenų bazės sukūrimas;		EI
2.5.	vieningos svetimų rūšių duomenų bazės sukūrimas;		AM
2.6.	informacinės duomenų bazės sujungimas su tarptautiniais svetimų rūšių informaciniais tinklais.		AM
3.	NR monitoringo programa:	2005–2007	MI
3.1.	Lietuvoje vykdomų monitoringo programų analizė svetimų rūšių atžvilgiu;		
3.2.	svetimų rūšių stebėjimų įtraukimas į vykdomas monitoringo programas;		
3.3.	tikslinių monitoringo programų (balastinių vandenų, laivų korpusų apsaugos ir kt.) sukūrimas ir įdiegimas, siekiant užtikrinti specifinių svetimų rūšių grupių, plitimo kelių ir buveinių stebėjimą bei kontrolę;		
3.4.	svetimų rūšių monitoringo programų sujungimas su informacine duomenų baze.		
4.	Adventyvinės dendrofloros 2003–2007 Lietuvos miško ekosistemose kontrolė:	LMI	
4.1.	Lietuvos adventyvinės dendrofloros sąvado patikslinimas;		
4.2.	atskirų adventyvinės dendrofloros rūšių paplitimo Lietuvos miškuose sisteminiu principu atrinktuose stebėjimo ploteliuose nustatymas;		
4.3.	adventyvinės dendrofloros rūšių ekologinių charakteristikų pateikimas;		
4.4.	miško ekosistemų, kuriose gausiai išplitusi adventyvinė dendroflora, nustatymas;		
4.5.	adventyvinės dendrofloros Lietuvos miškuose sąrašo ir atlaso parengimas;		
4.6.	adventyvinės dendrofloros miško ekosistemose plitimo kontrolės programos parengimas.		
5.	Introdukuotų medžių rūšių įvertinimas Lietuvos miškuose:	2003–2007	LMI
5.1.	introdukuotų medžių rūšių inventorizacija, katalogo sudarymas;		
5.2.	introdukuotų rūšių plitimo, adaptyvumo ir agresyvumo laipsnio bei ekologinės ir ekonominės naudos ar žalos		

	nustatymas.		
6.	Priemonių, skirtų apsaugoti nuo potencialiai pavojingų organizmų, diegimas:	2003–2007	VAAT, BI
6.1.	importuojamų grūdų ir kitos produkcijos tyrimas, iš kiekvienos siuntos paimtas sėklas užsėjant uždaroje patalpose, siekiant tiksliai nustatyti su jais įvežamų augalų rūšis;		
6.2.	auginti įvežamų augalų ir kitų organizmų registro (nurodant taksonominę priklausomybę, kilmės šalį, paskirties vietą ir kt. duomenis) sukūrimas;		
6.3.	svetimų rūšių biologinių ypatybių (fenologijos, dauginimosi biologijos, ekologinių poreikių) Lietuvos sąlygomis nustatymas.		
7.	Invazinių rūšių (IR) identifikavimo ir valdymo būdų vystymas:	2003–2007	T, MI, VMVT, VAAT, AM
7.1.	IR sąrašo sudarymas;		
7.3.	IR kilmės, plitimo kelių ir būdų nustatymas, jų plitimo prognozavimas;		
7.4.	IR plitimo žemėlapių sudarymas;		
7.5.	IR rūšių kontrolės ir naikinimo planų rengimas.		
8.	Visuomenės informavimo sistemos parengimas, švietimas ir mokymas:	2002–2007	AM, MI
8.1.	informacinės medžiagos (bukletų, plakatų, atlasų, stendų, filmų ir knygų) rengimas;		
8.2.	seminarų ir konferencijų rengimas;		
8.3.	visuomenės grupių, turėti įtakos svetimų rūšių plitimui (žvejų, augalų ir gyvūnų importuotojų bei augintojų ir kt.) informavimo sistemos sukūrimas.		

AM – Aplinkos ministerija;

BI – Botanikos institutas;

EI – Ekologijos institutas;

IR – invazinės rūšys;

KU – Klaipėdos universitetas;

LMI – Lietuvos miškų institutas;

MI – mokslo institucijos;

T – Invazinių rūšių kontrolės taryba;

VAAT – Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;

VMVT – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;

VVSPT – Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-250](#), 2006-05-22, Žin., 2006, Nr. 60-2149 (2006-05-27), i. k. 106301MISAK00D1-250

Dėl 2002 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo Nr. 352 "Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, Invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-3](#), 2007-01-03, Žin., 2007, Nr. 4-182 (2007-01-11), i. k. 107301MISAK0000D1-3

Dėl aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 "Dėl introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-321](#), 2008-06-16, Žin., 2008, Nr. 70-2686 (2008-06-19), i. k. 108301MISAK00D1-321

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 "Dėl introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-54](#), 2009-02-17, Žin., 2009, Nr. 20-811 (2009-02-21), i. k. 109301MISAK00D1-54

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 "Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, Invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-692](#), 2009-11-16, Žin., 2009, Nr. 137-6045 (2009-11-19), i. k. 109301MISAK00D1-692

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 "Dėl introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-541](#), 2010-06-17, Žin., 2010, Nr. 74-3779 (2010-06-26), i. k. 110301MISAK00D1-541

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 "Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, Invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-291](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 43-2126 (2012-04-12), i. k. 112301MISAK00D1-291

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 "Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, Invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-459](#), 2014-05-26, paskelbta TAR 2014-06-19, i. k. 2014-07793

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos, invazinių rūšių organizmų kontrolės ir naikinimo tvarkos, invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-205](#), 2016-03-18, paskelbta TAR 2016-04-05, i. k. 2016-07620

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-495](#), 2017-06-07, paskelbta TAR 2017-06-08, i. k. 2017-09702

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-670](#), 2017-08-22, paskelbta TAR 2017-08-23, i. k. 2017-13566

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-763](#), 2017-09-12, paskelbta TAR 2017-09-27, i. k. 2017-15147

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-117](#), 2018-02-14, paskelbta TAR 2018-02-19, i. k. 2018-02482

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-530](#), 2018-06-19, paskelbta TAR 2018-06-25, i. k. 2018-10433

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-539](#), 2021-09-16, paskelbta TAR 2021-09-16, i. k. 2021-19531

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-49](#), 2022-02-15, paskelbta TAR 2022-02-15, i. k. 2022-02734

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 352 „Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo“ pakeitimo